Ч. 140 (14.971). Львів, середа 29. червня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką Рік LIX.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

## Заборонили товариський зїзд учнів колишньої державної гімназії!

Tarnopol, dnia 24 czerwca 1938 r.
Wojewoda Tarnopolski
Nr. PN. 70 a.

Do
Pana Dra Dmytra Ładyki
adwokata
w Tarnopolu.

Zgodnie z art. 22 i na zasadze art. 27 pkt. 2. ustawy o zgromadzeniach z dnia 11. III. 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 48 poz. 450/1932 zakazuję odbycia zgłoszonego na dzień 29. VI. 1938 r. do Tarnopola towazyskiego zjazdu maturzystów b. ukr. gimnazjum państw. tarnopolskiego z braku warunków prawnych dla tego rodzaju zjazdu, ile że zakład ten został przez władze rozwiązany i obecnie nie istnieje.

Od decyzji tej służy prawo odwołania do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które można wnieść w ciągu dni 14-tu od dnia następnego po doręczeniu decyzji.

Wojewoda:
Mgr. Tomasz Malcki

Поміщуючи в оригіналі цю останню заборону, яку зареєструвало українське життя в Польщі, звертаємо на неї особливу увагу всіх правників, як цікавий дискусійний юридичний „casus": чи вільно улаштувати товариські зїзди членів установи, яка сьогодні наслідком розпорядку влади не істнує, але істнувала як легальна установа на державний кошт у часах, коли ініціятори того зїзду та його евент. учасники до неї належали, при чому той плянований зїзд торкався виключно й спеціяльно тих давніх, державою залегалізованих часів?!

## Дальша русифікація Сов. України.

У 13-ох округах заіменовано нових секретарів місцевих партійних комітетів; між ними є лише 3-ох українців.

Наркомом внутрішних справ УССР є Успенський, москаль з Оренбурщини. Всі вищі становища у тому ресорті займають москалі й жиди, як Розенбавм, Волков, Кортін і ін. (АТЕ).

## Еспанські національні кораблі затопили два брит. кораблі.

В понеділок рано 5 нац. літаків кинуло коло 50 бомб на брит. корабель у валенсійській пристані; він запалився й затонув.

Рівночасно нац. літаки збомбардували другий британський корабель в Аліканте; хоча пожежу погашено, корабель затонув. Згинуло 3-ох моряків і кількох пасажирів; чимало ранених.

### БРИТІЙСЬКИЙ ДИПЛЬОМАТИЧНИЙ ПРЕДСТАВНИК З БУРГОСУ ВИЇХАВ ДО ЛЬОНДОНУ.

На домагання прем. Чемберлена британський ген. агент з Бургосу виїхав у вівторок до Льондону на нараду у справі налетів на британські кораблі.

## Франко-турецьке порозуміння.

### МІНІСТР БОННЕ ВИЇДЕ ДО АНКАРИ.

Розмови між представниками генеральних штабів Туреччини і Франції тривають дальше. Обі сторони дійшли вже до повного порозуміння щодо принципів, тепер обговорюють подробиці співпраці обох штабів.

Поголоски, немов би турецькі військові частини вже ввійшли до санджаку Александрети, передчасні.

Французький міністр закордонних справ Бонне потвердив, що він хоче виїхати до Анкари, де підпише франко-турецько-сирійський договір.

## Чанкайшек просить Велику Британію посередничити?

Як подає японська преса, у Гонконі відбулася нарада амбасадорів: британського, французького, німецького й італійського. Марш. Чанкайшек мабуть просив британський уряд посередничити у китайсько-японській війні.

### НІМЕЧЧИНА Й ІТАЛІЯ ЗІРВУТЬ ДИПЛЬОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ З КИТАЄМ?

Німецького амбасадора несподівано завізвали до Берліна; він відлетів туди з Гонкону.

Ходять поголоски, що після упадку Ганкову Німеччина й Італія зірвуть дипльоматичні взаємини з урядом Чанкайшека.

### НОВИЙ ЯПОНСЬКИЙ ДЕСАНТ У ПІВДЕННОМУ КИТАЮ.

200 японських моряків причалило на південно-китайському побережжі, в заливі віддаленому на 175 миль на північний схід від Гонкону; цей десант висадило на беріг 12 японських воєнних кораблів.

### КИТАЙ ВТРАТИВ ЗВЯЗОК З ГОНКОНОМ.

Як подають з японських джерел, японські летуни знищили міст на залізниці Кантон—Кавлюн, що лучить Китай з британською кольонією Гонкон.

Ця залізниця становить головний шлях довозу воєнних матеріялів для Китаю, тому якщо ця вістка правдива, засоблення китайської армії стане нелегке.

### ФРАНЦУСЬКА ПОЗИЧКА ДЛЯ КИТАЮ.

Як подають з Токіо, у Парижі підписано договір, яким Франція зобовязується дати Китаєві 150-міліонову позичку на розбудову залізничих шляхів у південному Китаю. Японські кола вважають, що Китай вихіснує ту позичку на закупно воєнних матеріялів.

## Франція і Велика Британія остерігають Японію

### перед окупацією Гайнану.

Британський віцеміністр війни заявив у палаті громад: Англія та Франція закомунікували Японії, що евентуальну окупацію острова Гайнану вони вважали би за крок, який може довести до небажаних комплікацій.

Якщо би до таких комплікацій дійшло, оба уряди взаємно поможуть собі.

—o—



## У вичікуванні наслідків.

Варшава, 26. червня 1938.

Коли автор цих рядків на першу звістку про вибір маршалом сойму полк. Валерія Славка писав за редакційним столом сильвету того діяча, то — жаліючи, що не був присутній того цікавого дня у соймі, — мав на увазі тільки одну свою втрату: що не бачив на обличчях польських „суверенів нації" того виразу крайнього збентеження і спантеличення, що його можна вже було неоднократно зауважити впродовж дотеперішньої історії польського парляменту, у хвилинах, коли його члени самі мусіли здавати собі справу, що не доросли до установи, якої легітимації носять у кишенях. Чи це відзивалась у нас вроджена людській вдачі „любов ближнього", чи сатисфакція, що здійснюються прогнози, ставлені цьому соймові на цій 1-ій сторінці „Діла" вже в першому дні його відкриття та оперті на тодішній дуже мінорній оцінці вартости і його структури і особового складу, — все одно суттєва у тому нашому підході була свідомість, що сталася у польському політичному житті велика й поважна подія, яка мусіла заворушити ввесь польський політичний і журналістичний світ, що опинився перед новою ситуацією на терені самого сойму та перед наслідками тієї нової ситуації у цілій польській державній дійсности.

Настрій вичікування наслідків вибору нового маршала сойму панує в цілій Варшаві. Сміливо можна сказати, що до найменшої, найнечисленнішої групи належать ті, які вибір полк. Славка на маршала сойму легковажать собі та звужують його значіння виключно до терену сойму, який з черги, як відомо, в цілому польському державному житті грає ролю мінімальну (хоч Польща не держава авторитарна і монопартійна, де парлямент виконує зовсім уже декораційну функцію, проте і напів авторитарна та напів тоталістична польська державна система, оперта на перевазі бюрократії, з природи речі відсунула в тінь установу парляменту: це речі нотірийно відомі і безспірні). Зате всі інші погоджуються, що „ренесанс полк. В. Славка", тотожний з ренесансом старо-полковницької групи з часів ББ, мусить мати далекосяжні наслідки, дарма, що колишня полковницька група була одноцільна, бо належали до неї і полк. Славек і полк. Коц і полк. Мєдзінський — нині вона так само розсолена і смертельно розсварена, як усі інші польські політичні партії, групи й течії. Очевидно, що 10-грошова варшавська преса, яка находиться у вічній погоні за сензаціями, роздуває до розмірів політичної події навіть такий факт, як сходини кількох колишніх членів полковницької групи за їхнім старим і на якимсь занедбаним столиком в Европейській каварні у Варшаві. Такі речі так само смішні, як смішна напр. „радість" з приводу вибору п. Славка у ріжних колах, які взаємно поборюють себе. Поважніше слід уже трактувати такі міркування про будучий розвиток подій, які спіраються на засновках політичної льогіки. І тому дозволимо собі для прозорости поділи-

ти на три групи тих, які в акті вибору п. Славка бачать подію позитивну і для розвитку польських подій корисну.

1) До першої зарахуємо тих, які найбільше зло в нинішньому польському політичному житті вбачають в ОЗОН-і і через те признають засаду „противники ОЗОН-у єднайтеся". ОЗОН — мовляв — є кепським наслідовництвом колишнього ББ; той колишній твір полк. Славка був подуманий як допомічний громадсько-політичний засіб державної адміністрації та простягаючись і на неполяків — признавав засаду т. зв. державної асиміляції і конституційної рівности громадян; ББ на власну руку нічого не робив, сліпо підтримував режім, за яким стояв авторитет Пілсудського; ББ мав теж виконати ту місію, яку мусів довести до кінця травневий переворот, а саме основну зміну конституції і щоб її перевести, можна було навіть лякати „ломанням костей", як це робив голова ББ з соймової трибуни. Зате ОЗОН претендував на монопартію, при чому хитався від початку по нинішній день між течіями і концепціями. З сервілізму до ОЗОН-у приступили й ті, які були і є в засаді противні ще одній новій польській політичній партії, і ті, які готові йти в кожній хвилині на компроміси з польською опозиційною лівицею, і ті, які хотять миритися навіть зі старою ендецією, і ті, які відкидають всякі міжпартійні компроміси. Це не тільки ріжниці поглядів на тактику, але й найосновніші ріжниці світоглядів: від людей із групи „Направи" до діячів із „Фалянги" — це справді такий простір, що втриматись на ньому абсолютно неможливо. Через те й ОЗОН нічого ще позитивного і конструктивного не вдіяв, навіть не окреслив виразно, себто програмово, свого становища до уряду, як уже почались у ньому розлами, сецесії, що не вгавають і яким не видно кінця. Тому — чуємо — добре сталося, що при виборах нового маршала сойму виявилась у ввесь ріст слабість ОЗОН-у і на чолі сойму станув безоглядний ворог ОЗОН-у, бо остаточна ліквідація тієї імпрези доведе до вияснення внутрішньо-польської ситуації, яка терпить саме через штучне підтримування при житті нежиттєздатних творів. Зокрема, кажуть і деякі пілсудчики і їх противники, добре буде, коли припинить зловживання деким іменем пок. маршала, якого фірмою прикривають деякі діячі ОЗОН-у свої націоналістичні вихиляси.

2) Валери Славек, як маршал сойму — впевняють інші — не буде займатись закулісовими ходами і грами. Він буде ригористично стояти на сторожі конституційних прав сойму, при чому як автор конституції і її фанатичний звеличник буде вважати себе покликаним виступати в її обороні при кожній нагоді. Почав це вже від особливого підкреслювання черговости своїх куртуазійних відвідин у новому своєму характері. Тому й маршал Славек не стерпить, щоб сойм, його сойм, сам ломив основи, на яких спірається: таким проступком є напр. оснування Парляментарного Кола ОЗН, себто перепачкування назад вигнаних із сойму політичних партій. А що урядові не так легко розвязати парляменту, на якого чолі стоять такі два „старі пілсудчики", як марш. Пристор і марш. Славек, то довести до цього може тільки — сам Славек. І тому Славек (впевняє дехто у Варшаві) стане спадкоємцем старої, відомої з української історії, максими: „Я тебе породив і я тебе вбю". Очевидно, що повинні радіти з цього всі ті, які бачать неґативну ролю нинішнього сойму.

3) До третьої ґрупи можнаб зарахувати тих, яких неслушно називають циніками через їхню девізу „чим гірше тим ліпше". Їх міркування не позбавлене теж деякої льоґіки: вибір Славка, мовляв, безумовно загострює внутрішньо-польські парадокси і мусить довести їх до абсурду. Таким нісенітним парадоксом мусить стати риґористична оборона того істнуючого стану (нпр. виборчої ординації), що виявився в міжчасі рішуче недоцільним і проти якого є велика більшість польського і не-польського населення держави. Очевидно, що тут можнаб спитати, чи і сам полк. Славек не перейшов деякої еволюції поглядів, чи не зревідував їх у тих точках, що стали осередком політичної боротьби. Але мабуть він залишився собі вірний і тому — його активна роля на одній із найчільніших позицій у державі мусить ситуацію так поважно загострити, що прийде кріза, яка прочистить атмосферу. Факт, що сьогодні найбільш актуальним питанням стає вже розмірно недалекий вибір президента держави — мусить причинитися до розплутання ґордійського вузла...

Ми передали просто для інформації ріжні погляди ріжних польських кол із варшавського терену, які далі про ніщо інше не говорять, як тільки про вибір п. Славка і наслідки того вибору. Як повинна в цій ситуації поводитись українська національна політика, яка повинна бути її лінія у вичікуванні тих наслідків — це вже зовсім окрема справа. ік.





# Всеукраїнський Національний Конґрес - найактуальніша справа.

**(З приводу статті „Діла" про потребу самим нам інформувати чужинців про себе).**

Затор[illegible] питання у подробицях безумовно дискусійне. Але агори зазначуємо, що в основі — щодо самої ідеї Всеукраїнського Національного Конгресу та думки покликати до життя українське центральне інформаційне бюро — цілком з шан. автором погоджуємося. — Редакція.

Автор статті „Самі інформуймо поляків про себе" у ч. 135 „Діла" з 3. ц. м. доторкнувся **одної з найважніших і пекучих справ: пропаганди української справи** між чужинцями. Щоправда виходить з льокальних потреб, які випливають з українсько-польських взаємин, при чому покликується м. ін. на голос „Бюлетину П.У." одного із рідких польських прихильників українського питання. Не від речі буде ствердити, що зацікавлених осіб між іншими народами куди більше, ніж між поляками, що підходять до української проблеми з привичного староендецького шовіністичного становища, нагинаючи до нього державний інтерес.

Пропаганда, так як реклама в торговельнім світі, грає величезну ролю і є одною з головних передумов успіху. Тому всі держави і народи не жаліють коштів на пропаганду своїх державних і національних інтересів у світі. Навіть числом найменші народи, як литовці, естонці, лотиші та інші, а на еміґрації грузини, ведуть пропаганду своєї справи у чужих мовах. Тільки кількадесятьміліоновий український нарід немов не привязує ваги до цієї справи, заколихуючи себе вірою, що „правда як олива вийде на верх". Але не треба нам забувати, що олива, герметично замкнена в резервуарах, ніколи на верх не вийде, необхідно її випустити, розіляти, помастити осі й пружини, а нераз і придати й до вогню ясного смолоскипу.

Від кількох літ товчеться у нас як Марко по пеклі, думка скликати Всеукраїнський Національний Конґрес, якого метою між іншим булоб зорганізувати центральне бюро пропаганди. Сама ідея і досі не перестала бути актуальною, хоч останніми часами виринули значні труднощі, як зразу задумано. Вже й вироблені певні основи та плян праці в напрямку до консолідації української політичної думки і її пропаганди, але реалізувати гарний задум нема охоти ні відваги. Останні важливі події на міжнародній політичній арені і на наших землях перейшли попри нас „тихою ходою". Питання невеличкої ледви стотисячної польської меншини в ЧСР наробило чимало шуму, але питання такої меншини як міліони українців у Польщі, мартирольоґія 30-ти міліонів українців у Совітах та нестерпна нинішня ситуація українців у Румунії — це ще вічна та правда, яка спочиває у герметично зачинених і сторожко бережених скриньках. Тут і там появилися тільки дрібненькі завваги, очевидно на основі чужих джерел, як нпр. у париському „Фіґаро", який писав недавно, що в Польщі є теж 6.5 міліонів (двох) меншин: украніської і русинської!

Згадана стаття редактора „Діла" „Самі інформуймо..." напевно найшла найкращий відгук у широкому українському громадянстві за кордоном. Вона повинна викликати зацікавлення і додати охоти до інтенсивної праці. Щоб ця праця увінчалася добрим успіхом — мусить бути скоординована, спіратися на довірі, певній фінансовій базі та мусить бути підтримана певним авторитетом. Витворення такого авторитету, при добрій волі керуючих чинників українського культурного і політичного життя в краю і на еміґрації, не повинно натрапити на непереборні труднощі. Беручи в основу принципи приняті „Підготовчим Комітетом" для скликання Всеукраїнського Національного Конгресу, можна короткою дорогою подібне авторитетне тіло зложити, очевидно з тимчасовим його характером, доки не збереться в майбутності конгрес, який це тіло (назвім його нпр.: Тимчасова Центральна Українська Національна Рада) або затвердить, або переведе зміни і доповнення або зліквідує і вибере інше тіло. Така Тимчасова Рада з місцем осідку в одній з европейських або американських держав та своїми експозитурами або філіями в інших державах, може собі покласти завдання: вести інформаційну працю серед чужинців друком у ріжних чужих мовах; видавати часописи і журнали з ділянки української ґеографії, статистики, історії, культури, економії, земного багатства, тощо; підшукувати дипльоматичні звязки, врешті у звязку з тим — заснувати національний фонд (банк). Особливо наша американська еміґрація, з уваги на свою важливу історичну і культурну місію, обовязана в першій мірі до реалізації цієї думки; обовязком закордонного підготовчого комітету булоб: підготувати ґрунт і виробити плян для тієї акції. Нам відомо, що такий проект вже навіть виготовлений і вже у цьому напрямку дещо зроблено. Нехайже заклик на сторінках „Діла", пять хвилин перед дванацятою, не буде голосом до порожнечі, але до широкого українського зорганізованого загалу. Події чергуються так скорим темпом, що нам негайно треба направити оце, що в останніх роках занедбали, нам необхідно знайти дорогу до кузні історичних подій і до керманичів світової політики, щоб удруге не повторилось те, що було в часі наших визвольних змагань при ріжних конференціях на міжнародньому форумі, де рішали про нас без нас. вг.

Прага, 24. червня 1938.

## Українці на авдієнції

### У ПРЕМІЄРА СКЛАДКОВСЬКОГО.

У понеділок 27-го ц. м. в часі пленарного засідання сойму, премієр ген. Славой Складковський приняв у свому кабінеті у соймі сенатора д-ра Антона Горбачевського, посла д-ра Степана Барана і адвоката з Чорткова д-ра Михайла Росляка, голову кружка Рідної Школи в Чорткові у справі заборони дальшої будови будинку ґімназії і ліцею Р. Ш. в Чорткові. Справу представив д-р Росляк на основі актів і плянів, виказуючи, що рішення воєвідського уряду в Тернополі, який не затвердив плянів будови, чи складно кажучи не дав додаткового дозволу, на зміну первісного пляну щодо внутрішнього розкладу в самому будинку з тієї єдиної причини, що будинок находиться близько вязниці — річево нічим невиправдане. Невиправдане, тимбільше, що і львівська кураторія заявила, що на тій парцелі, де будують будинок Р. Ш., можна будувати школу. На підставі цієї відмови маґістрат у Чорткові припинив дальше внутрішнє викінчування будови — сам будинок під дахом ще від осени м. р. — не оглядаючися на те, що проти відмовних рішень воєвідського уряду внесено відклик до міністерства внутрішніх справ. Премієрові вручено відповідне письмо. У відповіді премієр заявив, що накаже негайно справу відклику розглянути і вирішити, при чому сказав, що близькість вязничного будинку не повинна бути перепоною для приміщення школи, зате може нею бути, якщоб там мали примістити бурсу.

Після того ген. Славой Складковський приняв о. пралата Леонтія Куницького зі Львова у справі положення політичних вязнів українців та поведінки вязничних та поліційних органів при допитах слідчих вязнів. З черги посол д-р Степан Витвицький, що був на авдієнції з о. пралатом Куницьким, представив премієрові справу перепон, які робить повітове старство в Долині вакаційним таборам на Соколі, Осмолоді й Остодорі, врешті обговорив справу виступу одного ротмістра уланів проти кінної бандерії при нагоді привитання Преосв. Будки в часі канонічної візитації у Розвадові к. Миколаєва. Премієр обіцяв усі ці справи розглянути і видати відповідні розпорядки.



# ОБАБІЧ БУГА.

### КОНФІСКАТА „ДИТИНИ“.

Комісаріят уряду м. Варшави сконфіскував чергове число (6) додатку до митрополитального органу „Слова“, скромненького дитячого часопису „Дитина“, що виходить українською мовою. Це вже третя зчерги конфіската „Дитини“. Не знаємо змісту сконфіскованого числа. Але практика каже, що по двох чергових конфіскатах кожна редакція обережніше укладає нове число. Так мусіло бути і з дитячим додатком до „Слова“. І все-ж — конфіската.

Трикратна конфіската „Дитини“, що виходить один раз на місяць, це велика втрата для православної української дітвори цілої митрополії, бо це одинокий дитячий часопис на цих теренах, до якого, як видно з дописів і літературних спроб, діти вже дуже привязалися.

У звязку з трикратною конфіскатою „Дитини“, цього єдиного друкованого виховного засобу українських православних дітей, пригадується нам історія іншого українського органу, що його видавала митрополія, а саме „Духовної Бесіди“. В моменті найбільшого його поширення (в 1925 р.) міністерство освіти і віроісповідань (були то часи С. Грабського) довший час вимагало припинення його, і врешті справа була поставлена так, що українське православне населення таки втратило свій церковний орган.

Тепер знов українська православна дітвора не може дочекатися, коли нарешті побачить свою любу „Дитину“.

### ПРИЄМНОСТИ НА ЗБОРАХ НАЦІОНАЛЬНО-МІШАНОЇ КООПЕРАЦІЇ.

Дня 21. червня відбулися в Луцьку загальні збори волинського окружного відділу польського кооперативного союзу, до якого сьогодні належать ті українські кооперативи, які колись належали до РСУК. А тому, що до цього союзу належать і польські кооперативи Волині, то, зрозуміла річ, склад делеґатів на збори був мішаний — українці й поляки.

Коли взяти під увагу, що українських кооператив на Волині більше, то українці повинніб мати на зборах перевагу, але завжди виходить якось інакше. Частина вини за це спадає і на самих українських кооператорів, які не пильнують своїх інтересів і не використовують усіх своїх можливостей. Ще більша вина спадає на тих українців-членів ради, що дуже помітно ховають голову й носять звання радних для чого хочете, лише не для оборони української кооперації. І цим разом не підготовили вони делеґатів до зборів.

А були моменти, коли така підготова була дуже потрібна. Між іншим мало місце на зборах таке явище: почулися голоси:

— Ту Польска. Мувіць по польску. Я румун з походження, — заявив один, — а говорю по польськи.

Аж двічі ставили внески на заборону говорити по українськи. З приємністю треба ствердити, що українські кооператори, за винятком одного, поставилися до подібних шовіністичних вимог з повною гідністю та розумінням своїх прав і національної чести й промовляли українською мовою (за винятком згаданого одного, що пожертував рідною мовою для якихось інших цілей).

Треба зазначити, що предсідник зборів, голова хліборобської палати, відчув себе ніяково від безсоромних вибриків своїх земляків і заявив, що не вільно неґувати мови українців, які становлять на Волині 80 відсотків населення.

Звичайна річ, як би йшло не про „марш на креси“, а про розуміння одними одних, то булиб цілковито можливі пояснення незрозумілих місць у промовах. Колиж польські кооператори захотіли накинути українцям свою волю, зустрілися з гідною поставою.

Отже „марш на креси“, як показали ці збори, має в собі багато абсурду.

### ОБОЗИ, ОБОЗИ, ОБОЗИ!“

Всі добре знають, як то росіяни своєчасно викинули гасло: „Шапками закидаємо!“ та як то в наслідку цього завалився російський престіл.

Всі знають і те, як то на весні ц. р. проголошено у Варшаві „марш на креси“, між іншим у формі делеґування на східні землі студентських „обозів“, що мають на меті здобувати українське селянство — асимілювати, ревіндикувати й т. д. Як зачувати, намічено висилати „на креси“ 50 таких „обозів“, у склад яких входитимуть: медики, ветеринарі, „місіонери“ й т. д.

Якже поставилися до цієї „місійної“ експедиції волиняни?

Дуже несподівано й оригінально: зраділи. далебі зраділи. Кажуть, що нема нічого ліпшого для наших селянських мас, як звести їх з тими, що плянують їх винародовити, як показати їм їх з близького близька.

— Коли придивляться, — кажуть наші селяни — до цих „приятелів“, то в сто разів міцніше триматимуться свого рідного й твердо стануть на сторожі нації та віри. КОП, вирвавши нам кількасот слабих одиниць, причинився до зактивізування національної волі українського селянства та зміцнення його інстинкту національного самозбереження. Польські студенти докінчать нам роботу національного освідомлення мас та посилення їхньої відпорности. Не дарма-ж росіяни кажуть: „За битого двох небитих дають, та й то не беруть“.

Польські політики дуже слабо знають психіку українців, а тим менше — волинян. Може, завдяки своїм експериментам, хоч трохи пізнають їх

X. X.

# По широкому світі.

На Мадярщині ввійшов у життя закон, що обмежує участь жидів у вільних званнях та в урядах.

**Параґвайсько-болівійські** переговори у справі округи Чако розбиваються, їх перервано на кілька днів.

**Литовський** міністр закордонних справ Лозорайтіс відбув довшу розмову з мін. Рібентропом підчас переїзду через Берлін.

**В Румунії** злагіднено цензуру; преса може обговорювати постанови влади загальної адміністрації.

**До Німеччини** приїхав новий совітський амбасадор Мерекалов.

**Литовський** міністр освіти подався до димісії. Треба сподіватись реконструкції литовського уряду.

**В Уруґваю** перебрав владу новообраний президент ген. Альфредо Бальдомір.

**Польський** шеф головного штабу ген. Стахевич приїхав до Риги; приняв його латвійський президент, міністр закордонних і військових справ та начальний вожд.

**Б. німецький цісар** Вільгельм II. заперечив поголоску, немов би він хотів замешкати у Швайцарії.

**На перехресті звільни хід воза!**

## З польської преси.

# Питання „Вєку Нового“,

### НА ЯКІ ВІН НЕ МАЄ ВІДВАГИ ВІДПОВІСТИ.

„Вєк Нови“ у своїй вступній статті (з 29 червня ц.р.) п. в. „Ланцюг без одного звена“, міркує над „ломиголовкою“, якою для нього є факт, що справа наладнання українсько-польських взаємин знайшлася в останньому часі на мертвій точці.

„Закордонна політика — читаємо на початку тієї статті — не мусить впливати на напрямок внутрішньої політики. Можна би навести багато прикладів держав звязаних союзами, не вважаючи на глибокі ріжниці державного ладу, і тих ріжниць не намагаються з моментом заключення союзу затерти. Республиканська Франція звязуючись з царською Росією ані на крок не наблизилася до деспотизму. Німеччина, підписуючи під натиском військових кол договір у Рапалльо, не приймала в той спосіб комунізму і п. Олександер Бохенський безумовно правильно твердить у своїй книжці „Між Німеччиною й Росією“, що Гітлер ні на хвилину не завагавсяб подати руку Сталінові, якби того вимагала німецька державна рація. Найгостріше підкреслювані ідеольогічні ріжниці не перешкоджують міжнародній співпраці і навпаки ця співпраця не мусить нівелювати ріжниць“.

„Не мусить, але може“ — каже автор статті і наводить як приклад Чехословаччину, яка після заключення політичного та військового договору з Совітами почала у внутрішній політиці вибачливий курс супроти акції Комінтерну. Подібне діється — на думку автора статті — і в Польщі після договору з Німеччиною. Наслідком наближення Польщі до Німеччини є її віддалення від Росії. Тепер ведеться на багато відтинках польського життя боротьба з Росією.

„Але не на всіх. Протисовітський курс, що сам у собі хіба не має в нас опонентів, формує з конечности також відношення до інших сил, вмішаних у гру. Такою силою є, напр., Японія, силою позитивною, яку позитивно оцінюється навіть, як робить наїзд на Китай. Такою силою є й українці. У боротьбі з Росією — це природний союзник. І тому, коли в 1935 р. заключали з ними нормалізаційну умову, це була льогічна послідовність нового курсу. Цей курс обовязує по сьогоднішній день, але нормалізація не обовязує. Вона розхиталася і не видно спроб її кращого видання.

„Це проблема, яка виломлюється з загального правила і творить ломиголовку. У широкому і дрібничково змонтованому фронті, що має забезпечити нас від східного сусіда, одна капітальна, і як твердять історики — вузлова позиція нечинна. Щось там при ній помайстрували, але пізніше дали спокій. Може бути, що виринули трудноші та комплікації. Може бути, що плян, який опрацював та парафував п. Косьцялковський, мав недостачі. Але це не виправдує теперішнього положення на тому відтинку. Обсервуючи його треба булоб зробити висновок, що наше відношення до Росії не було давно таке добре, таке повне довіря і таке забезпечене перед усякими несподіванками.

„Насправді воно інакше. Але тимбільше ми хотіли би знати, чому український момент злегковажили та занедбали. Чи може хтось ствердив, що не вважаючи на історичний досвід, він без вартости? Чи теж втягнути його до гри занадто багато коштувалоб? Чи вкінці він занадто важкий? Українці твердять, що вони самі не знають. Просто, почалося добре, знайдено плятформу, але потім протекло між пальцями і сьогодні нема нічого: ані війна, ані мир, ані співпраця, ані остаточне зірвання. В ланцюгу бракує одного звена і рації, для якої воно вилетіло“.

Гадаємо, що всі ті реторичні питання „Вєку Нового“ так і залишаться реторичними: на них ніхто не дасть ніякої відповіди. Зрештою „Вєк Нови“ її й не потребує, він її знає.

# Що писало „Діло“ 50 років тому.

Четвер, 28 (16) червня 1888.

### ФАБРИКИ СТАЛИ І ДИНАМІТУ В РОСІЇ.

„Заходами російського уряду має незадовго в південній Росії повстати кілька великих фабрик стали, гармат і машин тому, що тепер залізниця з глибини Росії до нового порту над Чорним Морем у Маріюполі над рікою Калміюсом отворила приступ до богатих донських копалень камінного вугля. Одна шведська фірма дістала першу концесію на фабрику динаміту, який досі спроваджували з Гамбурга“.

### „НЕ ТРЕБА РОБИТИ ДОРОГИ ФРАНЦУЗАМ“.

„Льондон, 28. червня. В палаті послів промовляв Гиксбич проти закона про тунель під каналом Ламанш і доказував, що відносини у Франції дуже непевні і в будуччині стануть ще більше непевні, тому не треба робити через тунель нової дороги французам. В другому читанні відкинено цей закон 307 голосами проти 165“.

### АПТИКАРКИ.

„Російське міністерство внутрішніх справ дозволило жінкам вступати до аптики в характері учениць на підставі свідоцтва зі скінченої четвертої кляси мужеської ґімназії і з латинської мови. По скінченні практики в аптиках вони мають складати іспит на ступінь аптикарського помічника і провізора перед медичним факультетом або у військовій лікарській академії. Потрібні до іспиту відомости вони мають набувати приватно, а в аптиках, де будуть учениці, не можна приймати учнів.



МИХАЙЛО ОСТРОВЕРХА.

# РИМ У ЛІТІ.

Хто вперше прибуває до Риму, то в першу чергу звертає свою увагу не на простірність міста, на його широкі майдани, на потужний, простірний відхил його палат — і тих, що в руїнах видніють по старовинних римлянах! — а звертає свою увагу на зелень і квіти Риму. Ця єдина столиця Европи, якої суворо-марсовий вираз обличчя, чи хід молоді ритмом „пассо романо“, ви бачите крізь мереживо квітів.

Кожна пора року має свої квіти: весна прибирається тут у розкішні, високі дерева мімоза, що сонцем леліють; усі тераси, балькони, городці ясно фіолетіють ґліциніями, ірісами, — а ввесь травень просто заливає Рим своїм пристрастно пяним запахом квіту помаранчі і троянд. А приходить оце літо, то всі парки, городці біля камяниць і палат, а то просто вулиці жахтять квітом олеандрів, пахнуть ясночистим квіттям міртів, прикрашуються широкими пучками білого квіту магнолій. І все те цвіте до осени.

А вже самих парків у Римі є стільки, що вони самі викликують враження, наче Рим столиця зелені, квітів. Це ті легені, якими столиця дихає. Згадатиб хоч такі парки: парк Боргезія, що з усіх найпростірніший і найбільший; парк Шярра, затишний, чепурний, де поміж кріслаті, пишні пальми гордо похожають пави, слухаючи фонтан; парк Челімонтана, де в спеку в густо-тінистих алеях закохані шепчуть собі палкі слова нероздуманого визнання; сади Палятину, де в спеку літа і тіні ліниво потягаються і пахне гіркаво черствим запахом кипарису та троянд. А ще парки Панфіля, Ґльорі. Та про ці два краще іншим разом окремо, бо з ними вяжуться деякі важні моменти з історії сучасної Італії. А є ще чимало інших менших парків.

Рим звертає на себе увагу ще й тим, що має деякі дільниці, які самі собою творять мов чудові парки. Така дільниця Паріолі, де все літо її віллі ясніють серед полумяних олеандрів; дільниця Номентана, що теж своїми садами біля віль творить один просторий парк. Сама вулиця Номентана, що від Порта Пія проходить добрих два кільометри аж до Монта Сакро, це одна широка алея. А дальше — ті затишні, на староримський зразок, начеб атрій, подвіря — кортіле — палат чи й камяниць, де завчайно бачите зелень, квіти, якусь статую і водограй, — це серед сірих мурів малі оази.

В будень у цих парках не багато народу: певно дітей, що граються на зелених майданах для них призначених; на лавках сидять, проходжуються стежками чужинці-туристи, то інші, що мають багато часу.

Зате в неділю та свято, ці парки гомонять народом: і старе і мале, сумне і веселе, самотники і шибайголови, закохані і посварені — все суне туди. Щоразу на тлі полумяних квітів олеандрів, при бризках безлічі фонтан виринають перед вами палкі вогкаві чорні очі італійки, що своєю гнучкою, гармонійною постаттю захоплює вас.

— Бачиш, ці бедра досконаліші за сонет Петрарки! — захоплено говорить до мене мій приятель італієць.

— А її очі мають усю силу музики Вагнера в Ізольді! — докидуєте.

— Проте, й наші Марусі, Одарки, Оришки, не сумнівайся, видержалиб, а то й перевищилиб у суперництві ваших Кармен. Джію ест, — по хвилині додаєте, бо хочете звернути увагу приятелеві, що не тільки римлянки красуні.

— Мовчу, поки не побачу! — коротко відповідає приятель.

І те людське муравлище заливає у літі усі зелені простори й поза Римом: Остія, Апія Антіка, Монте Маріо, Монте Сакро. Дуже багато їде на ввесь день у апенінські села — Кастелі Романі на добре, щире, хлопське вино. І коли сонце усіми колірами веселки заходить, тоді з Апенін довгими рядами вертаються до Риму авта, позаміські трамваї. Усі їдуть — гонять не бензиною, не електрикою, а вином і: трамвай на трамвай пакується, а то й буває таке, що трамвай у трамвай впакується на три метри і досить сумно декому ця виправа по „золоте вино“ кінчається; авто друге авто штовхає. Весело! Всі співають, а то й ревуть. Тоді ви бачите, що правду говорить вірш псалому, що його у нас на вечірні співають!

„Вино возвеселить серце чоловіка!“

Це ще краще можна бачити в Римі у виноградниці Антонініянській за термами Каракалі. Це виноградні та городовинні поля якихось ченців, які тут живуть і мають велику пивницю, а в ній презнамениті вина — і то щирі, нерозпущені і... дешеві. Уявіть собі: літра мальвазії чи маляги, аллеатіко чи марсаля — чотири ліри, себто по доброму курсі ліри — не цілого півтора золотого. Не вільно цим ченцям шинку тримати, але продавати вільно. І ось народ купує цей благородний напиток і сідає на подвірю хто де може: на камені, на стоні, на приспі, на мурі, попід пліт і гуторить і пе. Перед заходом сонця тут повно! Сонце заходить і мягко рожевіють мури термів, віття винограду і так само мягко і лагідно вино вливається у „серце чоловіка“, що сам не знає клекоче вино в горлі, чи спів жайворонка в просторі?

А потому, вже пізно вечором, „чоловік“ блукає по парку Боргезія і на квіт магнолій каже:

— Ти тільки глянь! Цеж зорі на небі квітують!

А коли сяде біля фонтани „плакучих верб“, що озером розливається широко, то „чоловік“ мовчки зідхає, а як жаба квакне, то він:

— Михайле! Чуєш? Жаба! Та я, друже, давно вже не чув цього концерту!

А небо кобальтового [illegible]

Рим, літо 1938.

# Правнича сторінка.

## Довго- і короткоречинцеві позички під будову домів.

Міністр скарбу видав таке доручення Банкові Господарства Краєвого у справі фінансування коштів уладження теренів, призначених на будову мешкальних домів (Урядовий Денник Міністерства Скарбу з 20. червня ц. р. ч. 17). Як відомо, Банк Господарства Краєвого дає коротко і довгоречинцеві позички на будову мешкальних домів та на інвестиції на цих теренах, себто на будову вулиць, водопроводів, каналізацію і ін.

### ДОВГОРЕЧИНЦЕВІ ПОЗИЧКИ.

Довгоречинцеві позички дає Банк Господарства Краєвого містам, самоуправним союзам, правним і фізичним союзам до висоти zовних коштів теренових робіт на основі провірених проєктів і кошторисів. Банк може наложити на довжника крім відсотків і всіх видатків, ще адміністраційний додаток і провізію у висоті пів ⁰/₀ від позички. Початок сплати довгоречинцевих позичок означує Банк. **Речинець довгоречинцевих позичок не може бути довший ніж 25 років.** Довгоречинцеві позички забезпечується актом договору позички і гіпотекою на одній або кількох нерухомостях.

### ПОДАННЯ У СПРАВІ ПОЗИЧОК.

Фізичні особи повинні долучити до подання у справі позички такі документи: 1) проєкти та кошториси задуманих робіт і 2) випис чи пак посвідку про гіпотечний стан нерухомости, що на ній довжник установляє забезпечення своєї позички. Крім того Банк може домагатися ще інших документів або звільнити їх від цього.

### КОРОТКОРЧИНЦЕВІ ПОЗИЧКИ.

**Речинець короткоречинцевих позичок не може бути довший ніж два роки.** Таку позичку сплачується по скінченні робіт готівкою або замінюється її на довгоречинцеву позичку. Довжник обовязаний забезпечити позичку своїм кавційним векселем „ін біянко" доручуючи до нього декларацію та гіпотечною кавцією на одній або кількох нерухомостях.



### ПОКЛИКАНІ ЧЛЕНИ АДВОКАТСЬКОЇ РАДИ І ДИСЦИПЛІНАРНОГО СУДУ У ЛЬВОВІ.

Начальна адвокатська Рада у Варшаві на свому першому засіданні 25. ц. м. покликала таких членів до Ради Адвокатської Палати у Львові: д-ра Волошина Михайла, д-ра Лициняка Володимира, д-ра Старосольського Володимира — усіх трьох зі Львова; Белтовського Юліяна, Борисевича Витовта — обох зі Львова, Босаковського Тадея з Коломиї, Чудовського Адольфа, Франке Яна, Губриновича Людвика Маріяна, Гофмана Максиміліяна, Калінського Маріяна, Конопацького Антонія — усіх шістьох зі Львова, Кропінського Адама з Перемишля, Любачевського Яна, Нападієвича Анджея, Перацького Яна, Шмідта Йосифа, Соколовського Тадея, Стронського Каєтана, Шпіля Маріяна, Врублєвського Болеслава, Аксера Маврикія, Ляндесберга Генрика, Мізера Йосифа — усіх 11-ох зі Львова.

**Члени Суду Дисциплінарного** Львівської Палати такі: д-р Ганкевич Лев і радн. Сивуляк Олекса, д-р Паньківський Кость — усі три зі Львова; Аргасінський Кароль, Воробец Юзеф — оба зі Львова, Двоpський Адольф зі Станиславова, Футима Евген, Ґжесік Станислав, Каменський Стефан, Квятковський Фердинанд, Льоншамп Богуслав, Мацелінський Леонард, Масловський Юліян, Надаховський Маріян, Несьвятовський Вацлав, Плехавський Маріян, Росенкевич Юрій — усі 11-ть зі Львова, Семкович Еразм зі Стрия, Стенцель Едвард зі Львова, Шпунар Юліян зі Сокаля, Тешнар Леопольд, Альвайль Даліян, Гельб Зигмунт і Льорія Роман — усі три зі Львова.

Ось так на 24-ох членів Ради Адвокатської Палати у Львові і 24-ох членів Дисциплінарного Суду у Львові, Начальна Адвокатська Рада обсадила по три мандати українцями і жидами. Решту обсадили поляки — ендеки або члени О. З. Н.



## Відповідальність залізниці і самоходів за нещасливі випадки.

Відповідальність за нещасливі випадки підчас руху залізниці нормує в Галичині б. австрійський закон з 5. березня 1869 р. Отже згаданий закон постановляє, що **за ушкодження тіла або за вбивство людини** відповідає завжди залізниця. Закон каже здогадуватися, що нещасливий випадок трапився завжди з вини підприємства або осіб, якими залізниця послуговується. Тому залізниця відповідає за всю шкоду. **(Від винагороди шкоди залізниця звільнена щойно тоді, якщо докаже, що нещасливий випадок трапився внаслідок: 1) вищої сили, 2) з вини третьої особи, за яку залізниця не відповідає, або теж 3) з вини самого пошкодованого.** Залізниця не може звільнитися від цієї відповідальности за шкоду, якщо заздалегідь оголосить, що не бере на себе ніякої відповідальности.

**Справу відшкодування за ушкодження тіла, важку недугу чи смерть нормує кодекс зобовязань у ст. 161—167.**

Отже згідно зі ст. 161 к. з. відповідальні за шкоду (залізниця) обовязані заплатити кошти лікування за ушкодження тіла і покрити взагалі всі кошти з цього приводу. Якщоб пошкодований втратив зовсім або лише частинно здатність до заробітної праці, або якщоб збільшилися його вимоги чи зменшилися можливости в майбутньому — в такому випадку відповідальний за шкоду (залізниця чи інше підприємство) обовязаний виплачувати відповідну ренту. Висоту цієї ренти означує суд. На випадок смерти або важкої недуги пошкодованого — відповідальний за шкоду обовязаний покрити кошти лікування і похорону. Крім того відповідальний за шкоду обовязаний виплачувати відповідну ренту **особам,** яких утримував пошкодований або мав такий обовязок на основі закону. Крім того свояки, споріднені, вихованки та інші близькі особи, яким пошкодований добровільно і постійно давав засоби на прожиток, можуть теж домагатися від відповідального за шкоду відповідної ренти.

**Далі залізниця відповідає теж за речі, що їх перевозить.** Висоту відшкодування за речі, взяті до перевозу, устійнює залізнича тарифа. Отже залізниця **відповідає завжди** за речі, передані до перевозу. Від цієї відповідальности за шкоду залізниця може звільнитися, якщо докаже, що **шкода повстала** внаслідок 1) **вищої сили, 2) поганого опакування,** що його не можна було доглянути наверх або внаслідок 3) **хиб самої речі чи товару.**

Крім того залізниця відповідає теж за речі, що їх не взяла до перевозу (нпр. за вбивство коней і знищення возу підчас переїзду через залізничий шлях, за дім, що згорів від іскри льокомотиви і т. п.). В таких випадках залізниця відповідає на основі б. австрійського концесійного закону з 1854 р. **Отже залізниця мусить доказати, що виконала всі обовязки, що їх накладає закон і не поносить ніякої вини. Словом, закон перекидає на залізницю ввесь тягар доказів.**

**Вкінці кодекс зобовязань накладає на залізницю відповідальність за шкоду у випадках, якщо завалиться будинок залізниці або впаде з такого будинку цегла комусь на голову і т. п.** Тоді залізниця відповідає згідно зі ст. 151 к. з.

Відповідальність самоходу за ушкодження тіла або і смерть людини, така сама, як відповідальність залізниці. **Отже власник чи співвласник** самоходу відповідає на основі закону **з 1908 р. солідарно зі шофером** (взагалі керманичем самоходу) **за всяку шкоду, якщо самохід забє або зранить когось підчас їзди на публичних вулицях і дорогах.** Від відповідальности наложеної на шоферів звільняє закон усі ті військові особи, які їхали самоходом, виконуючи свою службу. Тоді відповідає за шкоду лише державний скарб.

Не відповідає за шкоду власник і шофер самоходу тоді, якщо докаже, що: **1) шкода повстала з вини самого пошкодованого, 2) з вини третьої особи, 3) годі було відвернути шкоду, хоч збережено всі міри, передбачені постановами і практикою при кермуванні та при поведенні самоходу і 4) вкінці причиною випадку не була ні якість самоходу ні недомагання або інші недостачі.**

Право домагатися винагороди шкоди передавнюється по 1) **шістьох місяцях від дня, коли пошкодований довідався про шкоду та особу,** обовязану до звороту шкоди; 2) **по трьох роках від дня нещасливого випадку,** без огляду на те, чи довідався чи не довідався про шкоду чи особу. Далі домагання у справі винагороди шкоди вигасає теж ще швидше, якщо особа, яка може домагатися звороту шкоди, **занедбала з власної вини повідомити зобовязаного до звороту шкоди про нещасливий випадок до 4-ох тижнів від дня,** коли довідалася про особу обовязану до звороту шкоди, хіба, що докаже, що згадана особа сама довідалася про нещасливий випадок.

м-р м. х.



### СУДОВІ ФЕРІЇ.

Судові ферії — згідно з новелею до закону про устрій загальних судів з 14. квітня 1937 р. — тревають від. 1. липня до 15. серпня. Підчас судових ферій розправи відбуваються лише в тих справах, що на них ферії не мають ніякого впливу. Отже судові ферії не мають ніякого впливу на справи: карні, неспірні, гіпотечні, угодові та конкурсові, екзекуційні і забезпечні, спірні цивільні, якщо вартість предмету спору не перевищає 300 зол.; без огляду на вартість предмету спору у справах, що їх розглядають суди праці, у справах за аліменти, нарушення посідання, справи з найму та аренди, наказові справи і забезпечення доказів. Крім того — на внесок сторони — суд може на своїм неявнім засіданні признати кожну справу пильною і розглядати її. Від рішення суду нема ніякої жалоби. Дальше значіння судових ферій в тому, що підчас ферій спиняється хід судових речинців. Речинці, що їх початок припадав би підчас ферій, починаються з першим днем по феріях. До того якщо частина речинця припалаб підчас ферій — цілу частину обчислється на дні по феріях. Одначе це не торкається річних і довших речинців. Вкінці якщо кінець такого речинця припав би підчас ферій — він кінчиться до місяця по феріях

# Сторінка без політики.

## Не все золото, що світиться.

ДИВНІ ФРАНЦУСЬКІ ЗВИЧАЇ.

Що край — то звичай, каже приповідка. І справді — коли порівнюємо звичаї народів, що живуть навіть у сусідстві, то стверджуємо стільки ріжниць і парадоксів, що з дива не можемо вийти: як це так, що два культурні народи, що живуть іноді на тій самій землі, так основно ріжняться між собою.

Ось нпр. кілька звичаїв французьких, що викликують здивування в кожного іншого европейця. Ось хочби відоме в нас право гостинности. Запросити когось до себе, до своєї родини, на обід чи на якесь свято, річ у нас буденна. В тім випадку не робимо ніяких ріжниць між своїми земляками й чужинцями. Не те у Франції. Пересічний француз, бажаючи виявити чужоземцеві свою приязнь, запросить його дуже радо до свого бюра і виявить йому цілу свою ввічливість і чемність. Дуже радо запросить його теж на обід до ресторану — але, борони Боже, не запросить його до свого дому. Треба вже виїмкового випадку, щоб запросити його до дому на обід і представити своїй дружині. Домашнє вогнище пересічного французького міщуха це таке „святая святих", що вступ там мають тільки своякн і найближче окруження.

Це відокремлення домашнього вогнища доходить до таких меж, що навіть свояки не складають собі візит без спеціяльного запрошення. Якщож уже хтось успів здобути собі довіря родини й статися близьким знайомим, пані дому прийме його, не вяжучись — у шляфроку чи в піжамі.

ЗАСАДИ ЧЕМНОСТИ.

Одною з головних засад чемности француза — це відповідати на всі листи. Ніодин лист не може залишитися без відповіди. Правдивий француз потвердить теж завжди відбір кожної посилки. Чужинці знають дуже добре, як трудно по французьки закінчити лист. Кінцеві формулки чемностей іноді довші, як сам зміст листу.

Дуже цікаве відношення французів до жінок. Як відомо Франція це одинокий край в культурній Европі, де жінки не мають виборчого права. Але ніде інде — культ жінки в мистецтві, в літературі і т. д. не є більший, як у Франції. Тільки-ж — хто хотів би бачити цей „культ" теж у приватнім житті — грубо помилився би. Мужчини з засади не уступають жінкам місця в метро, чи в автобусі. Виїмок роблять тільки щодо старих жінок, з якими поводяться таксамо, як зі старшими мужчинами. У каварні — мужчини ніколи не встають з місця, коли підходить до столика жінка, хіба що це конечне, щоб зробити їй місце при столі. Якщо хтось підходить до столика, при котрім сидить ціле товариство, й бажає розмовитися тільки з одною особою, то перешіптується з нею аж любо, не звертаючи на нікого уваги. Як відомо, в нас така поведінка булаб крайно нечемна.

До доброго „тону" належить у Франції — витатися поданням руки з кельнерами і льокаями в льокалі, де француз є постійним гостем. Француженка ніколи не пудрується й не малює собі уст публично.

Дуже характеристичне явище це факт, що француз входить чи то до кабінету лікаря, чи дентиста — в пальті. Вішало — це у Франції прилад зовсім незнаний. Пальто кидають на крісло, фотель, поруччя, або просто на... підлогу. І тимто виясняється дивний для нас факт, що маринарка, плащ — мужеський чи жіночий, куплений і Франції, не має, звичайно, як у нас, вшитої при ковнірі петлі.

Витаючись із групою знайомих, француз зправила подає руку наперед усім мужчинам, щойно відтак жінкам.



## Жебрачка з Марсей.

На людній, одній із головних марсейських вулиць можна було побачити кожного дня жебрачку в чорних окулярах, з палицею в руці. На грудях висів надпис такого змісту:

„Сліпа, яка втратила зір унаслідок автомобільної катастрофи, не має ніякої платні й голодує разом із дочкою. Прошу батьків і матерей чимнебудь спомогти мене".

Убогій давали люди щедро датки... Вечором вона заходила до сусідньої каварні й міняла цілоденну милостиню на 50-франковий, іноді й на 100-франковий банкнот. Це тривало до тієї пори, доки поліція не дістала анонімного повідомлення такого змісту:

„Сесіль Рур зовсім не сліпа. Вона багата жінка, яка галапасує на людській доброті й довірливості".

За „жебрачкою" почали добре стежити й вислід слідства був справді неожиданий. „Убога" мала справді знаменитий зір; її муж був професійним учителем і давав лекції фортепіяну і французької мови. Сесіль мала в Марсей розкішне й багато вивіноване мешкання, в якому замісць дочки, держала аж четверо собак...

Підчас слідства вона заявила, що стала жертвою зависних сусідів. Її муж тепер не заробляє і їм не стає на життя...

— А тому, що своєчасно я сама давала чимало вбогим, я рішила, що тепер у свою чергу маю теж право звернутися за допомогою добрих людей.

Імовірно поліція була тієї думки, що вона не мала цього права і „сліпу убогу" арештували.

—о—



## Мода на рижих.

Голівуд лянсує нову моду, а саме на думку фільмових знавців жіночої краси всі жінки, що хочуть бути справді гарні, мусять бути рижі, рудоволосі, чи як хто хоче їх називати міднорудоволосі. Винахідник „плятинового" кольору волосі. Винахідних „плятинового" кольору волоссєя популярний голівудський фризієр Карльос Валентіно заявив, що з винаходом кольорової фільми, на екрані найкраще виходять рижоволосі. Таким чином акції Катерини Гепбурн, Кляри Бов і Джінджер Роджерс, з природи рудоволосих, сильно скріпилися.

Творці нової моди заявляють, що рижоволосі першуського дуже мудрі, дотепні, талановиті і для потвердження своїх теорій наводять імена славних рудоволосих: Клеопатри, Сафо, Люкреції Борджія, президента Вашінґтона, Віктора Гюго, Падеревського, Сінклера Люї і інш.

—д—

ІСТОРІЯ ІТАЛІЇ НА КОЛЮМНАХ.

Досі Рим мав дві колюмни, що ними величалося вічне місто, це зн. колюмна Антонія на площі Кольомни і колюмни Траяна, на Форумі Траяна. Небавом прибуде третя колюмна. Вона буде збудована цілковито з мармору, її висота разом з педесталом даватиме 36 метрів, проміp 4 метри. Буде прикрашена плоскорізьбами, що ілюструватимуть історію Італії. Модель у мініятурі виконав відомий різьбар Карльо Фонтана. Колюмну незадовго викінчать, хоч місця її будови ще досі не визначили.



## Жінка, яка була мужчиною.

Париська поліція переводила перед кількома днями облаву при вул. Сен-Поль і ввійшла до малого готелику, щоб провірити документи. Коли інспектор поліції підійшов до кімнати ч. 27. господар гостинниці сказав:

— Тут живе мадмуазель Клементина Дюбуа. Вона з професії служниця з ресторану, але тепер сидить без праці.

Поліцисти застукали до дверей і ввійшли. Молода, замітно схвильована жінка лежала на постелі й поспішно поправляла собі прическу. Поліцисти підійшли ближче і очудовані пристанули: лице панни Клементини покривала густа, чорна щітина неголеної цілу добу бороди.

— Ви жінка, чи мужчина?

— Жінка. Ось вам мої папери

І справді всі папери були в найкращім порядку. Одначе борода так бентежила поліцистів, що вони підозрівали, чи під жіночим одягом не скривається якийнебудь дезертир. Панну Клементину попросили на поліційний комісаріят і піддали лікарським оглядинам.

— Мадмуазель Клементина справді — мужчина — заявив лікар.

Як згодом виявилося, помилка трапилася ще при народинах. Мер вписав у метрикальні книги народини дитини жіночого полу. Тим чином „Клементина Дюбуа" стала перед законом жінкою і згодом охоче з тим погодилася. Ціле своє життя „вона" носила жіночі одяги й білля, шила, варила, спрятувала, служила як покоївка і т. д. Найбільшою невигодою було те, що вона мусіла кожного дня рано голитися.

— І, на жаль, кожного дня змінити кожним в машинці до голення.

Поліцаї звільнили Клементину Дюбуа і пустили її на чотири вітри. Бо й щож мали з нею робити? Адже ця „жінка" живе справді на підставі законно виданих їй урядових документів. Та одночасно в урядах почали вести справу про потребу признати панну Клементину паном Клементієм.

ПРИ ПРОЩАННІ ЗЛОМИВ ПАЛЕЦЬ.

Леон Мічель, адвокат з Шікаго, від ряду літ веде з великим успіхом свою адвокатську канцелярію. До його клієнтів зараховувався й ін. добродій Шарль Келлі, співробітник концерну Едізона. Одного дня Келлі відвідав адвоката за порадою в якійсь важній справі. Конференція тривала годину. Прощаючись адвокат подав руку панові Келлі, і той її так щиро стиснув, що зломив йому при тому малий палець. Адвокат заскаржив добродія Келлі до суду, домагаючись 2.000 долярів відшкодування. Келлі боронився тим, що він так сердечно дякував адвокатові за пораду, але адвокат опрокинув це. Каже, що Келлі тому його так стиснув, бо хотів йому спричинити біль. Лікарі ствердили, що адвокат має виїмково крихкі кості в пальцях внаслідок давньої недуги. Одначе суд признав адвокатові бажане відшкодування.

## Населення совітських мусулманських республик маліє

Оголошено офіційні висліди виборів до найвищих рад совітських республик: Азербейджану, Узбекістану й Кіргізістану. Виявляється, що хоча фреквенція виборців була дуже велика (98 прц. у Кіргізістані, 99 прц. в Азербейджані та 97 прц. в Узбекістані), скількість управнених до голосування зменшилась у порівнанні з попередніми виборами

У Кіргізії з 799.408 на 793.966 в Азербейджані з 1,648.877 на 1,572.346, в Узбекістані з 3,548.441 на 3,437.225.

Агенція АТЕ пояснює ці цифри переслідуванням проти людей, що стрималися від голосування підчас виборів у грудні минулого року: понад 195.000 громадян тих трьох республик виселено тоді на північний Сибір.

# XXV. Загальні Збори Ревіз. Союзу Українських Кооператив.

**(Другий день).**

Після засідань по комісіях поодиноких видів кооперації, пополудні 27. VI. другого дня зрана відбулось висвітлення кооперативної фільми „До добра і краси". На висвітленні були присявні головні актори фільми: п. Маруся Сафіянівна і п. Андрій Поліщук, відомий наш баритон. Дир. Луцький подякував молодим артистам за працю і передав п. Сафіянівні китицю квітів від Р. С. У. К. Учасники Зборів уладили обоїм артистам голосну овацію.

Відтак почалося друге пленарне засідання, яке відкрив предсідник інж. Ю. Павликовський.

До голосу прийшли референти поодиноких комісій.

**Дир. Мартюк** реферує резолюції комісії для заг. закупу і збуту. Після дискусії комісія всіма голосами крім одного, що здержався, рішила прийняти проект резолюцій Ради РСУК. Крім цього одноголосно рішили уділити абсолюторію та затвердити пляни на наступний рік. Висказали побажання, щоби Р. С. У. К. звернув увагу на слабі окружні осередки, щоби зорганізував збут овочів і збут живини, зокрема на Підкарпатті. Треба збільшити дрібну ощадність і всі кооперативи мають вступити до Ц. Б. Кооперативи, які не вплатили ще всіх грошей на Дім Укр. Кооператора — мають це зробити. В нарадах комісії брало участь 205 осіб з 597 голосами.

Представник молочарської кооперації **інж. Мельникович** здає звідомлення з нарад комісії молочарського виду.

Представник комісії кредитової коол. **дир. Харамбура.** Комісія приняла до відома замкнення рахунків Р. С. У. К. Резолюції прийняла з малими додатками. Ствердила, що розвій кредит. кооперації ще не задовільний. Централ Банк повинен зміцнити і поширити організаційну працю. Перевести дошкіл кооп. працівників у кредитівках. Справа утруднення основин Українських Райфайзенок на місцях була предметом гарячої дискусії. Всі види кооперації мусять разом старатися за поборення трудностів. Фонд Нац. Розбудови з ощаджених дрібних сотиків мусить зміцнюватися. Ця акція натрапляє на незрозуміння інших видів кооперації. Тому взиває всі види брати в акції живу участь.

**Проф. Демчук:** Комісія місько-споживчої кооперації ствердила відсталість міської спож. кооперації у порівнанні з сільською. Стверджено недостаточну скількість організаційного і пропагандивного апарату по централях. Інші види кооператив не відносяться так до міських спож. кооп. якби це було побажане. Велика вага міської кооп. є в нас недоцінювана. Це є велика хиба. Комісія прийшла з внеском, щоби вставити резолюцію, яка поручилаб РСУК звернути особливу увагу на міську кооперацію, щоби призначити якусь квоту на вишкіл персоналу. Комісія пропонує, щоби РСУК доручив П. С. К. зліквідувати детайлічні крамниці.

**П. Ірина Павликовська,** референтка комісії кооп. виробництва. Комісія виготовила свої спеціяльні резолюції. Ця комісія складалася з представників ріжного роду виробництва і тому її наради через навалу матеріялу протягнулися найдовше. Побажання: Щоби кооп. виробництво грало найважнішу ролю в доставі товару на наші села. В резолюціях своїх комісія домагається від Р. С. У. К., щоб він зорганізував спеціяльну комісію, яка кермувала би справою розбудови промислової кооперації. Щодо домашнього промислу, то ця справа вимагає якнайбільшої опіки. Він може дати соткам тисячам заробіток. Треба уфундувати централю домашнього промислу і на це мусять зложити фонди усі наші види кооперації. Взиває, щоби сильніші наші кооперативи давали стипендії для підготови фахівців, ремісників у ремісничих школах. Відчитує резолюції комісії домашнього промислу.

До всіх резолюцій забирає голос від Дирекції Р. С. У. К. дир. О. Луцький.

### АБСОЛЮТОРІЯ І РЕЗОЛЮЦІЇ.

Після цих звітів предсідник піддав під голосування внесок Контрольної Комісії на абсолюторію Раді Р. С. У. К. і Дирекції. Внесок принято одноголосно.

Предсідник піддав дальше усі резолюції під голосування. Загальні Збори приняли всі резолюції оплесками. Предсідник подякував за уділення абсолюторії.

### УХВАЛЕННЯ БУДЖЕТУ Р. С. У. К.

Представник буджетової комісії д-р **Палійчук** пояснив короткий буджет Р. С. У. К. на удержання персоналу видає РСУК біля пів міліона золотих. Буджетова комісія стверджує, що персонал не є так винагороджений, як цього вимагає його фаховість і теперішний час. Річеві видатки виносять коло 250 тисяч. Доходи РСУК основуються на вкладках кооператив, що до яких комісія уложила норму, яку приняла одноголосно і просить її затвердити. Буджетова комісія приняла в цілости прелімінар буджету, принятий Дирекцією РСУК у загальній квоті 780 тис. золотих. Окрім того буджетова комісія приходить перед Заг. Збори зі своїми резолюціями, які референт відчитує. Буджетова комісія піддержує якнайгорячіше резолюцію щодо присилки кооперативами залеглої складки на Дім Української Кооперації.

**Дир. І. Филипович** забрав голос в справі буджету від Дирекції РСУК.

Предсідник Зборів піддав під голосування прелімінар буджету. Загальні Збори приняли прелімінар буджету великою більшістю голосів. Проти буджету впало 143 голосів, за буджетом 721 голосів. Здержалося 8 голосів.

### ВИБІР ЧЛЕНІВ РАДИ І КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

З черги приступлено до вибору 6 членів Ради і двох заступників, 3 членів контрольної комісії і двох заступників. Представник комісії-матки дир. Кузів зазначив від комісії матки, що вплинули дві листи. Після довгих нарад

---

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" ч. 13.

НАТАЛКА ДОРОШЕНКО. 2

## Пригода на балю.

Кількадесять насмішливих очей пань проводило її старомодну сильветку та вона не помічала цього, щаслива можливістю ще раз пережити солодкі хвилини танцю. Суддя через свій товстий живіт смішно далеко тримав свою даму і це викликало стриманий сміх серед глядачів. Їм все було байдуже, а судді навіть було байдуже: з ким танцює, він може навіть не дуже й розглядів свою пару. Музика лящала, тонкі голоси скрипок мішалися з дзенькотом цітаврів, гремінням труб, бубона, до сотні пар крутилося в шалі танцю. Від всього цього крутилося в голові і можна було втратити почуття дійсности.

А музика греміла й неслася геть далеко. Долетіла вона й до кухні, де готувалася святошна вечеря для гостей. Товстий кухар у білому халаті й ковпаці мов завмер саме над „розсолом", з великим ополоником у руках. Раптом двері з лоскотом відчинилися і в кухню ускочила Параска з розпаленим обличчям і блискучими очима: „Пан казали живо подавати ласощі та морозиво до салі". Через відчинені двері увірвалася музика гомінким струмом і наповнила задористими звуками кухню.

Кухар остовпів: зігнутий над розсолом повним пари він стояв мов оголомшений: „Та це — гопак, справжній гопак, або нехай мене чорт візьме!" — скрикнув він. Гікнув хвацько і як стояв з ополоником у руках, так і ухопив огрядну Ганну Іванівну та пустився у танець. Молодий льокай Йосип підхопив Параску, що від насолоди аж затремтіла. Навіть старий дворецький, що на хвилину вступив був до кухні і сидів досі, спокійно попихкуючи люльку, не витримав. Чвіркнув на бік, зіскочив і з вигуком „Ех, чорт-ма!" ухопив кухарку, і кухня затанцювала... Тільки й видно було, як помяли закаблуки, а розтанцьовані пари хвацько вигукували час до часу та все з більшим і більшим запалом крутилися у танці.

Раптом кухар пустив з розгону Ганну Іванівну, ляснув себе по бедрах, підкрутив вуса і пустився навприсідки.

А музика котилася все далі. Долетіла вона й до гурту дівчат та парубків, що відпочивали, сидючи на току на колодках. Тут теж почалася забава.

Село теж не спало. Музика сполошила сон не тільки у молодих, а й у старих. Молодь, що от як звичайно молодь, висипала на вулицю, на вечірню прохолоду в літню ясну ніч, зачула й собі задьористі звуки. Парубки спочатку мрійливо покручували головами, прицмокували, притупцювали в такт ногами, а далі й не витримали: „Та що до лиха, чи ми не втнемо гопака?" — і пустилися в танець Грицьки, Петри, Івани, Горпини, Марусі, Йовдохи, Гапки. Дарма, що музика вже не грала козачка, а венгерку чи там що інше — їм байдуже: ніщо не перешкоджувало виводити їм рідного [illegible].

В цю розбавлену літню теплу ніч [illegible] танцювало: панство в бідій салі, кухня [illegible] клуні, вулиця. А небо сміялося без[illegible] ротом щербатого місяця, зірки хитро [illegible] вали з темної ночі і ніби самі танцю[illegible].

Старі діди й баби, що вже перший сон бачили, хто на печі, хто на лаві лежучи, попрокидалися та й собі вуха старечі насторожили: щось йойкнуло у зівялому серці на веселі звуки, а голови самі почали в такт хитатися, губи прицмокувати, а ноги дригати.

Підлітки й діти юрбою понеслися під панський будинок і мов рій цікавих бджілок обліпили вікна салі та запускали цікаві оченята через завіски відчинених вікон: там творилася казка. — „А во, дивись, немов павич із хвостом", говорило котресь, коли чура Коко Несвіжський промайнув повз вікна із своїми вишиваними полами пажого однострою. Цікаві очі перебігали вже далі по барвистому натовпі. „А наші панночка Ліля, найкращі!" — скоса позирали на чужих покоївок, що їх панночки понавозили з собою, аби було кому допомогти перебратися, ґудзики позапинати, черевички почистити.

— Де, де вони? — понеслися запити.

— А он там, дивись, танцює з тим виряченим довготелесим паном. (Бідний Вова Завеликутія, що так пишався своїми великими мрійливими очима!).

В серцях чужих дівчаток заговорила образа: кожна була переконана, що їх панночка „найкращі" і готові були обстоювати оце своє переконання навіть кулаками, якби треба було. Перша відізвалася Оксеня Тарантульських:

— І що так говорити, що панна Ліля найкращі! Ось наші панна Льоля кращі: чорняві, брівки на шнурочку, очка карі, не то, що ваші панна Ліля.

Але тут Зінька штовхнула її під бік:

— Цить, а то ще хто з панства почує, або

висунула комісія матка третю листу, на яку всетаки меншість не погодилася.

**Перша листа більшости: члени Ради: дир. Палій, Львів, дир. Харамбура Яворів, дир. Поритко Рогатин, о. Мохнацький Теребовля, Вол. Кохан Сокаль, Мих. Бережницький Калуш. Заступники: о. Ломницький Яворів, дир. Дорота Жовква. Контрольна Комісія: дир. Мартюк Львів, дир. Мудрик Львів, інж. Дутка Станиславів. Заступники дир. Петрицький, д-р Хробак.**

**Листа меншости.** Дир. Палій, дир. Харамбура, д-р Олійник Тернопіль, дир. Поритко, Кантимир, Комищук. **Заступники:** о. Ломницький і Пилипек (Самбір). **Контрольна Комісія:** дир. Мартюк, д-р Лисий, дир. Мудрик. **Заступники:** дир. Петрицький і Мир. Угрин, Городенка.

Тому, що не можна було устійнити одної листи, виринула **третя компромісова листа**, яка покривається з листою першою з тим, що замість кооп. **Бережницького** комісія пропонує кооп. **Кантимира** Снятин. Однак не можна було узгіднити думок і тому комісія матка вибрала двох генеральних бесідників, які на пленарнім засіданні мають виступити в обороні лист більшости і меншости.

Як заступник меншости промовив кооп. Степан Боднарчук, після нього як бесідник більшости промовив дир. Кузів, який поручив зборам компромісову листу більшости.

Предсідник зборів щераз запитався, чи внескодавці листи меншости годяться на компромісову листу. Внескодавці не погодилися. Тоді предсідник піддав під голосування першу листу комісії матки. Загальні Збори заявилися за явним голосуванням. За першою листою більшости впало 736 голосів проти листи впало 131 голосів, здержалося 5. Членами Ради і Контрольної Комісії та їх заступниками вибрано кандидатів з першої листи

**ВНЕСКИ.**

З черги забрав голос **інж. Семенчук**, який від буджетової комісії забрав становище до внеску 38 кооператив щодо вкладки до РСУК. Буджетова комісія відкинула цей проект і вносить на Загальні Збори відкинути його.

**Інж. Павликовський** від комісії внесків, до якої вплинув внесок на зміну статуту РСУК, заявив, що комісія дійшла до заключення, що проект зміни статуту є шкідливий для РСУК і цілої нашої кооперації, і пропонує внесок на зміну статуту відкинути. Загальні Збори рішили такою самою великою більшістю голосів відкинути внесок на зміну статуту.

**ПРИВІТ ІНЖ. Ю. ПАВЛИКОВСЬКОМУ.**

**Дир. Луцький** на цьому місці забрав слово і привітав провідника української кооперації інж. Ю. Павликовського напередодні укінчення ним 50 життя. Загальні Збори гучними оплесками виявили свою симпатію і пошану до голови Р. С. У. К.

**Інж. Ю. Павликовський** відповів на це привітання короткою промовою, в якій подякував за щирий вияв симпатії і рівночасно зазначив, що завданням нашого народу не є бути рутинованим гречкосієм, а господарем на своїй землі. Через добробут мусимо визволити українця-людину з неволі духа.

На цьому Загальні Збори закінчено відспіванням національного гимну.

—o—

# З життя Холмщини.

Під таким заголовком „Слово" — орґан варшавської православної митрополії, у несконфіскованому ч. 25—26 з дня 19—26. VI. ц. р. подає такі відомости:

„Заборона богослужень у неетатових парохіях люблинського воєвідства, що впала в місяці квітні на західні його повіти, перейшла і на східні.

У більськім повіті заборонили богослужения і священникам казали виїхати з парохій у таких селах: Киівець, Межиліcся, Костомолоти, Загорів, Кодель, Бубель.

У володавськім повіті — в селах: Королева, Головно, Любень, Голя, Угнин, Цитичне.

У грубешівськім повіті запечатали молитовні доми та церкви в багатьох парохіях, а зокрема — у Городлі, Неледві, Буськy.

У томашівськім деканаті, крім сел, в яких замкнули церкви у квітні, заборонили богослуження в м. Замості, в с. Тарноватці, Переорську, Реплині, Ваніові.

Усі **священники неетатових парохій одержали на письмі заборону хрестити, вінчати та хоронити.**

У с. Отові на Грубешівщині, світські власти розібрали церкву. Це саме казали зробити місцевому населенню в селах Копилово, Коснів і Ласнів.

Усіх священників неетатових парохій білостоцького деканату за відправу богослужень після закриття церков під голим небом, покарали по 50 зол. кожного, за „нелеґальні зібрання". Потім у всіх них зробили труси, іноді у відсутности священика, і позабирали всі книги церковно-нотаріяльного книговодства.

Труси і відібрання метрикальних книг та взагалі книг нотаріяльного книговодства, зробили також в інших парохіях люблинського воєвідства.

---

# Свято Евхаристії у Львові.

Прегарний, теплий, сонячний день, що його ми мали в минулу неділю, був вимріяний на таке свято, як празник св. Евхаристії. Не диво, що це свято притягнуло великі маси народу на львівський Ринок, на якому приготовано традиційні чотири вівтарі, прикрашені килимами та зеленю: біля Народньої Торговлі, під ратушем, біля Книгарні НТШ та біля крамниці Вінклера.

Того дня в год. 8.30 рано в Преображенській церкві о. мітрат Сліпий відправив торжественну Службу Божу в асисті о. д-ра Лаби, о. д-ра Костельника, о. П. Табінського та о. Хомина. Діяконував о. Козіцький. Співав мішаний хор Преображенської церкви. Коло 10-ої години з Преображенської церкви вийшла процесія на Ринок. Взяли в ній участь церковні брацтва з хоругвами та образами, Міщанське Брацтво, Товариства „Воля" і „Зоря" з орхестрами, Марійські Товариства та численне вище духовенство. За о. мітратом Сліпим, що ішов з Найсвятішими Тайнами під традиційним бальдахимом, ішли представники українських орґанізацій, товариств та установ з президентом д-ром Костем Левицьким на чолі.

За той час на Ринку зійшлися процесії з усіх львівських церков, що окружали походом ринковий чотирокутник. В часі походу співали напереміну хори ріжних церков та грали орхестри. При нагоді з приємністю підкреслюємо, що орхестра Т-ва „Зоря" виявила великий поступ і не потребує стидатися найкращих музик у Львові. У процесіях видно було перевагу нашого міщанства, інтеліґенції було, на жаль, небагато, і та, що була, стояла здебільша збоку, на хідниках.

Процесія з Преображенської церкви обійшла [illegible]чок, причому при всіх чотирьох вівтарах [illegible]тано евангелії та відправлено суплікації. [illegible] доправи при вівтарах кінчилися — як звич[illegible] — розхапуванням зелені, що нею були пр[illegible]ені вівтарі.

Н[illegible]каючи на те, що не було спеціяльних впоряд[illegible] свято відбулося в порядку.

---

хто перекаже. Памятаєш, як панство Горошкови посварилися через свою Ганку з панством Назаренками?

— Тай до тогож і не ваші панна Льоля кращі, а вже як говорити правду, то наші Люся кращі...

А музики все грали... Неслися звуки то ніжні, пянкі і солодкі, то меляхолійні — віденського вальса, то бурхливі, скочні. Кружляли, гидали парами, то збирали їх у довгий ланцюґ, то розсипали всіх по салі і творили несподівані фіґури. Раптом музика урвалася. Стомлений, напівохриплий аранжер, Вова Заваликутів тремтячою рукою стирав краплі поту зі свого чола...

Саме тоді широко відчинилися входові двері і нова хвиля гостей влилася у салю. Напереді йшов емеритований генерал Козаченко, під руку із своєю одиначкою, красунею Фатимою. Генерал оженився з туркинею в часі російсько-турецької війни. Молода мати життям заплатила за народини дочки й перед смертю взяла слово в чоловіка, що назве дочку її іменем. Десятки урядовців в консисторії гарячково перекидали „святці", шукаючи імени Фатми серед православних святих, та даремне. Єдиним схожим іменем було Фотина, що при бажанні можна було вимовляти „Фатима". Генерал знизав плечима й погодився. Дочку сам звав і скрізь представляв, як Фатиму і вирішив, що покійниця мусить бути задоволена. Багато знайомих так і не знали дійсного імени його дочки, а переконані були, що вона таки Фатма. Уродою вона пішла в маму. Великі східні, мов мигдали чорні очі, обрамлені пухнатими довгими чорними віями, дивилися зпід густих тонких брів таємничо.

**(Далі буде.)**

# НОВИНКИ.

— **Важка недуга ген. Тарнавського.** Як довідуємося, ген. Тарнавський поважно занедужав і мабуть мусітиме піддатися операції. Ген. Тарнавський лежить у Бродах у тамошній лічниці. Імовірно його перевезуть до Львова до Народньої Лічниці.

— **Заборона будувати церкву на замковій горі в Давидгородку.** В Давидгородку відбулася нарада при участи віцеміністра освіти Александровича, на якій рішено признати замкову гору в Давидгородку історичною памяткою. Тому влада не дозволить збудувати церкви на замковій горі, лише в іншому місці.

— **Авантура біля каварні „Рома".** Перед каварнею „Рома" спинилося минулого понеділка вечором елеґантне авто, з якого висів один відомий ґраф зі Львова з дамою. Висідаючи з авта ґраф станув на ногу собаці, що її вів відомий лікар-ґінекольоґ. Собака заскавуліла з болю, а її власник звернув увагу ґрафові, що повинен бодай перепросити його за зранення собаки. З цієї причини повстала пекольна авантура, бо ґраф не жалував соковитих слів. Колиж також молода пані висловилася критично під адресою ґрафа і він відповів їй: „ти маш цось до гадання", тоді прискочив до ґрафа молодий мужчина і вибив його по лиці. Епільоґ цієї авантури відбудеться перед судом.

— **Львівська хроніка.** З перегонової площі на Персенківці привезли до шпиталю Михайла Стехова, який упав з коня підчас перескакування плотів і важко зранився. — При вул. Красицьких намагалася скінчити самогубством 29-літня Б. Соснківська. Її відвезли до шпиталю. Причиною самогубства нещаслива любов. — При вул. Городецькій таксівка наїхала на Ст. Берега, при вул. Сикстуській на робітника Стащинського, який важко потовкся. — Дир. Гальперновій з Тернополя вкрали злодії на Підзамчі 50 зол.

— **Опалюючись на сонці** не забувайте, що найбільш ефектовні знимки з пляжі дістанете **на панхроматичних матеріялах** з єдиної української фото-крамниці Е-комп, Львів, вул. Сикстуська 29. Тел. 203-30. 1639

— **Буревій з градом над Ряшевом.** Минулого понеділка лютував над Ряшевом буревій з градом і заподіяв великі шкоди. Буревій знищив паркани і повиривав дерева з корінням. У поблизьких селах град вибив збіжжя. В селі Ку[...]сне селяни мають шкоду понад 10.000 зол., у Волковиї понад 3.000 зол. Покищо обчислюють шкоди на кількадесять тисяч золотих.

— **Число циганів у Польщі.** Циганський король Квек перевів загальний спис циганів, які мешкають у Польщі і мандрують таборами. В половині цього року в Польщі перебувало 38.000 циганів. Виходить, що число циганів зросло цього року в Польщі на 4.500 осіб.

— **Злодій-джентельмен** склав на днях опівночі візиту емеритованому гімназійному професорові Адольфові Ямполерові у Дрогобичі. Професора збудив опівночі якийсь рух, шелест. На питання „хто там", зпід його ліжка виліз мужчина і заявив: Прошу зберегти спокій. Я чув пане професоре, що маєте багато грошей і тому прошу мені дати, бо потребую для одної особи. Злодій не дозволив засвітити лямпи, лише світлом своєї електричної ліхтарки допоміг професорові найти гроші, який рад-не-рад мусів їх видати йому. Вкінці злодій попросив ключа від брами дому і спокійно помандрував з грішми. Поліція шукає за злодієм, який по шнурі дістався до помешкання професора.

— **Краєва хроніка.** Окружний суд у Львові засудив Василя Савицького з Острова на 6 років вязниці за крадіж у Марії Созанської. — Окружний суд у Ряшеві засудив Владислава Шалая с. Андрія на 10 років вязниці, його трьох товаришів: В. Шалая с. Станислава, І. Стебніцького та А. Хшана по 7 років вязниці за грабунковий напад на купців недалеко Динова.

— **Сензаційний лист у справі господарки польського посла.** „Варшавскі Вечур" помістив відкритого листа Павла Дуніна до директора тютюневого монополю у Варшаві, що викликав ріжні коментарі в політичних колах. З цього листа виходить, що директор тютюневого монополю признав пос. А. Снопчинському, діячеві між ремісниками, дуже великі полекші, бо з його довгу — 204.000 зол. — відписав йому половину, а другу половину розложив на сплати по 200 зол. місячно, що їх мав сплачувати зі своїх посольських дієт. Автор листа підкреслює, що в такому випадку Снопчинський мусів би бути 43 роки послом, щоби сплатити довг. Виходило б, що держава вельми заінтересована, щоб Снопчинський був далі послом і щоб виборці давали на нього свої голоси в майбутніх виборах. Якщо б було з виборами погано, то в найгіршому

випадку Снопчинський буде кандидувати в Пінську, де „польське ремесло" підтримає його начевно з цілою енергією... тамошнього воєводи. Тому автор радить директорові тютюневого монополю, щоби скреслив решту довгу Снопчинському, бож 100.000 зол. мають мінімальне значіння для монополю. Зате немаловажне значіння має ця справа для сойму і „польського ремесла". Далі автор листа з іронією питає, чи дійсно обнижено ціни тютюневих виробів, чи може ягорів тютюн у гуртівні Снопчинського, чи в Польщі вільно продавати тютюневі вироби на кредит? Здається — іронізує автор листа далі — Снопчинський вже перетомився працею на становищі посла і голови ріжних ремісничих палат та хоче вернутися до свого ремісничого... варстату. Але невідомо лише, в якому це варстаті працював пос. Снопчинський — підкреслює автор — бо мені не вдалося устійнити, що за варстат мав Снопчинський. Імовірно мусів бути, якщо його вибрали ремісником. Автор закінчує свого листа заввагою, що ця справа Снопчинського може бути поганим прецеденсом, бо тоді всі гуртівники тютюневих виробів схочуть сплачувати свої залеглости грішми з посольських дієт. Щож тоді буде? Чи тоді директор тютюневого монополю буде визначувати їх послами до сойму.

**— Повінь в Австрії.** Кількагодинний буревій зі зливами спричинив велику повінь у північно-західній Стирії, де вода знищила зовсім збіжжа в повіті Гартберґ. У хвилях ріки втопилося багато штук худоби. Повінь знищила дороги і 8 мостів.

**— Пошесть між худобою в полудневій Африці.** Пошесть прищиці в Наталю, в полудневій Африці прибрала розміри катастрофи. Директор ветеринарійної служби заявив, що доведеться знищити 50.000 штук худоби, щоб винищити недугу. Одначе це було би великим ударом для експортової торговлі і викликало би господарську кризу в полудново-африканській Унії. Влада заборонила продавати та експортувати хліборобські продукти в Наталю



**— Великий здвиг соколів у Празі.** На здвиг Соколів до Праги у Чехословаччині прибуло коло 70.000 соколів. Вправам приглядалися також члени дипльоматичного корпусу і великі маси народу. З Югославії прибуло на здвиг 10.000 соколів. Здвиг зміцнив патріотичні настрої у Чехословаччині.

**— Катастрофальний занепад хліборобства на Сов. Україні.** Большевицька преса помістила заяву комісара хліборобства Сов. України, в якій він стверджує, що українські хлібороби не мають коней, щоб вивезти погній на поле. Його заступник ком. Лученко заявив, що в українських колхозах взагалі нема погною. Хоч ҐПУ розстріляло вже кількох комісарів хліборобства та їх заступників — все одно їхні наслідники не можуть промовчати наслідків велитенських спустошень, що їх спричинила колективізація. Заяви обох комісарів стверджують лише дальший катастрофальний занепад хліборобства, зокрема годівлі тварин.

**— Досвіди з телевізією.** На днях перевели на побережжі Англії досвіди з телевізією, що її надавали з вежі Айфля. Спроба вдалася прегарно. Глядачі могли побачити, що діється на площах і в театрах Парижа. Тепер задумують використати нові досвіди з телевізією, щоб передавати до Льондону сцени величавої гостини королівської пари в Парижі.



—o—

# Зі судової салі.

## ПРИСУД У СПРАВІ НАПАДУ НА РЕДАКЦІЮ „УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ".

Як нашим читачам уже відомо, перед суддею Бітнером відбулася минулого понеділка розправа проти Ю. Петречка і 10-ох товаришів за напад на редакцію „Українських Вістей". Розправа закінчилася засудом **Ю. Петречка** на 8 місяців, 9-ох його товаришів по 6 місяців. Підс. Т. Сліпенького суд увільнив.

---

**Неписьменність — це страшний суспільний бoляк, що вперто відновлюється та наростає; з ним треба вести постійну та витривалу боротьбу, щоб винищити його геть-чисто. В цьому допоможе нам найкраще буквар із читанкою „ДО СОНЦЯ" — найновіша книжечка „Просвіти".**

# Дописи.

### ПЕРЕМИШЛЬ.

**„Ходіть з нами на мандрівку"...!** Заходом Туристично-Краєзнавчого Т-ва „Плай" відбувся в суботу 11. ц. м. в салі оо. Василіян вечір мандрівки та таборництва. На програму вечора зложились: 1) Промова п. Кузьмовича зі Львова, в якій промовець змалював виховне значіння мандрівок і таборництва для молоді; 2) Ранок на мандрівці; 3) При вечірній ватрі; 4) Молитва. Цілість була незвичайно ефектовна та викликала сильне вражіння між молодю. Вечір „Ходіть з нами на мандрівку" осягнув свою ціль, бо багато перемиської молоді вибирається до таборів на прогульки.

**Кооперативна анкета.** Дня 19. ц м. передполуднем в салі Народнього Дому відбулася кооперативна анкета, що її скликала дирекція О. С. У. К. Анкету відкрив голова Н. Р. ОСУК. д-р М. Хробак. Інсп. Бакович обговорив основно наш господарський стан взагалі і подав огляд поодиноких кооператив Перемищини. Дир. Ґула обговорив організаційні справи. По рефератах відбулася дискусія. В анкеті взяло участь майже 200 низових кооператорів.

**Просвітянська анкета.** В пятницю 17. ц. м. відбулася в салі Нар. Дому повітова просвітянська анкета у справі ювілейного свята „Просвіти". Анкету відкрив заступник голови філії Т-ва „Просвіта" дир. О. Станімір. Річевий реферат виголосив інсп. Кобів зі Львова. По рефераті відбулась дискусія, в якій між іншими забирали голос д-р В. Загайкевич і Ст. Микита, освітній референт. В анкеті взяло участь 120 осіб.

**З гараздів читалень у волости Кривче н. С.** Вже кілька разів згадували ми про Дубетчину та про невідрадні відносини, які там панують, зокрема про волосного секретаря Кривча н. С., який на кожному кроці спиняє просвітянську працю та переслідує читальні і членів читалень „Просвіти". Цьому панові не подобалася спокійна культурно-освітна праця в читальнях. Він замість виконувати свої обовязки, займається чим іншим. Його дуже болить те, що читальні уладжують свята, дають вистави і що в тих читальнях не гуркотить бубон, нема піянства, лише спокійна освітна праця. Дня 4. ц. м. один з членів виділу чит. „Просвіти" в Середній приніс до волосного уряду у Кривчі подання до старостава у справі дозволу на ювілейне свято „Просвіти", яке мало відбутись 13. ц. м. щоб заплатити податок від імпрез. Секретар стягнув оплату і забрав подання кажучи, що сам відішле його до старостава в Перемишлі. День перед святом виявилося, що у старостві цього подання нема і тому свято не могло від-



бутись. Вкінці виявилося, що секретар вислав подання 12. вечором. Дня 21. ц. м. виділ читальні у Кривчі вислав тією самою дорогою подання у справі дозволу на свято „Просвіти", що мало відбутись 26. ц. м. Секретар цього подання не приняв домагаючись, щоб було написане у двох мовах, себто в українській і польській мові. Пригадуємо, що той сам секретар волости, що належить ще до території з велитенською більшістю українського населення, де ще маємо право звертатися до урядів українською мовою, заявив минулого року одному просвітянинові, що він не розуміє „хіньского язика". Віримо, що китайської мови направду не розуміє і знаємо, що селяни до нього по китайськи не говорили, ні теж китайського письма не давав йому. Можеб нарешті компетентна влада повчила секретаря волости Кривче н. С. про його обовязки.

**Свято Евхаристії.** Цьогорічне свято Евхаристії відбулося в неділю 26. червня ц. р. В год. 11-тій з катедрального храму вирушили процесії: катедральна і засянська походом до Ринку, де під чотирма українськими кравницями Преосвященний Кир Григорій в асисті численного духовенства відправив богослуження з виставленням Найсвятіших Тайн. У святі взяло участь коло 3000 вірних перемиських громадян. В поході приспівували: хор богословів під управою о. Лавора та міщанський хор засянської церкви під управою м-ра Чубинського. Вкінці слід підчеркнути, що члени Т-ва „Зоря" і Міщанського Брацтва взяли участь у поході зорганізовано.

Н-к.

### РОҐАТИН.

**Де були радні українці?** На день 21 червня ц. р. були визначені у волости Княгиничі, повіт Роґатин, доповнюючі вибори члена повітової Ради. На 24-х волосних радних, управнених до голосування, українці мають 18 радних, поляки 10 і один жид. І коли польські радні як один муж явилися в означеному часі, то з українських радних не явилося аж 6-ох, а саме: о. Хабурський, парох Яча, і з Радикальної Партії: Мохоський, Мелько, Хомин, Дровь і Василик, місцеві люди. Всі вони були в час повідомлені, зокрема, що засідання зачнеться точно в годині 11-ій та що предметом його буде вибір члена повітової ради. Внаслідок їх неприсутности поляки могли перевести вибір свого кандидата.

# Спорт.

## ПРОГУЛЬКА НА МЕТЧ СЯН — КАДІМА

У справі прогульки до Перемишля на метч Сян — Кадіма в неділю 3. липня ц. р. довідуємося, що відізд популярного поїзду до Перемишля неоцевний.

Зате при відповідній скількости прогульковців, прогулька моглаб відбутися люксусовими автобусами.

Просимо всіх, що хотілиб вибратися на прогульку до Перемишля, зголошуватись до четверга 30. 6. ц. р. „Змаг" Ринок 10, II.

## СПОРТОВІ НОВИНКИ.

**Русь (Хуст) — Славія (Пряшів) 1:1 (1:0).** Цей метч грала Русь із Хусту в Пряшеві за вхід до дивізії. Ремісовий вислід Руси у Пряшеві є не лиш несподіванкою, але й одночасно успіхом, який може рішити про вхід до дивізії. Ворота для Руси здобув Фіцик. Другий метч за вхід до дивізії відбувся в Хусті, де ГШЕ програв із КШЕ (Кошиці) 0:1.

**КАЦ-ові не ведеться.** Кошицький КАЦ, який ужиття усіх заходів, підчас дивізійних мистецтв, щоб спекатися Руси, що йому теж при допомозі деяких спортових діячів та другого мадярського клюбу УАЦ-у вдалося, тепер у грах за вхід до Державної Ліги не має щасти, бо сидить на останнім місці табелі. Минулої неділі КАЦ знову програв, цим разом високо з Батя Злін 1:6 (0:2). Покищо найбільше даних на вхід має СК Лібень і Кописти. На дальших місцях стоять: Батя Злін, Тепліце, Богеміянс і КАЦ

—o—

# ШАХИ.

## ТУРНІР ЗА МИСТЕЦТВО УКРАЇНСЬКОГО ЛЬВОВА ЗАКІНЧЕНИЙ.

По кількамісячних змаганнях закінчився турнір за мистецтво українського Львова зорганізований під протекторатом „Молодої Громади". Турнір протягнувся дещо за довго. Дарма, деяких старших шахістів манив більше брідж. Перше місце по розгривці зайняв Туркевич, 2) Романишин по 8 т., 3) Попель, 4) і 5) Морос і Плаксій, далі йдуть Лозинський, Іваньо, Данів Прийма і Кордуба.

Перші два місця припали зовсім справедливо обом старим змагунам ТУШ-у, які всі партії грали солідною позиційною грою, не рискуючи й тому не програли ні-одної партії, тільки по дві ремісували. Туркевич з Попелем і Романишином та Романишин із Моросом. Попель станув до гри без тренінгу. З молодших добре заповідаються: Плаксій, Лозинський та Іваньо, лиш мусять попрацювати над теорією, без якої не осягнуть повазніших успіхів. Кордуба грав без щастя.

Головним завданням турніру було розбудити знову шахове життя у Львові, що й далося осягнути. Одначе успішно культивувати і пропагувати шахи зможе тільки шаховий клюб. Тому конче треба відновити по ферiях Тов. Українських Шахістів.



# Нові книжки й журнали.

### КНИЖКИ:

**УНІЯНИЙ ЗІЗД У ЛЬВОВІ.** Матеріяли зібрав і упорядкував **о. Володимир Кучабський.** Праці Богословського Наукового Товариства у Львові. Накладом Богословського Наукового Товариства. Львів, 1937, 8-ка, стор. 270.

### ЖУРНАЛИ:

**ВІСТНИК.** Місячник літератури, мистецтва, науки і громадського життя. Річник VI. Книжка 6. Червень, 1938. Львів. Зміст: П. Б. Шеллі: Ода до західнього вітру (перекл. Ю. Клен). — Анрі Бордо: Можливо, що це тільки те.. — С. Звучавло: Рожеві години. — Йозефіна Бурґгардт: Трагедія українського студентства в СССР. — Ґ. деля Фушардієр: Про кури, що ніколи не бачили лиса. — Н. З.: Роджевичівна і Полісся. — Річардсон Вуд: Навчання штуки кравмаркування. — О. Токаржевська-Карашевич: Великих слів велика сила. — М. Андрусяк: Хто доправує молоддю? — М. Ґоца: За ва Василя Перебийноса. — Д. Д.: Безмежні калікі. — І. Бут: Осип Фаддеевич миротворець Галицької Руси. — Степан Лущик: Виставність і означеність думки. — М. Л.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

**ШЛЯХ ВИХОВАННЯ Й НАВЧАННЯ.** Педагогічний тримісячник. Орган Т-ва „Взаїмна Поміч Українського Вчительства". Рік XII. Кн. 1. Січень-березень 1938. — Львів. Зміст: М. Надаругинський: Проект єдиної школи в Україні. — Адський: В боротьбі за освіту вчителів. — Д-р Микола Пушкар: Діти, що їх тяжко виховувати. — Іван Филипчак: Учительська Семинарія в Самборі. — Д-р Петро Білянюк: Громадський устрій кляси як виховний чинник. — Аркадій Животко: Рукописні часописи української молоді. — З освітньої діяльности. — Серед книжок.

---

**Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі**

## Театри.

**Великий Театр:**

Середа 29. 6. год. 3.30 попол. „Король волоцюг". Год. 7.15 і 9.15 веч. Виступ арт. театру „Цирулик Варшавський".

Четвер 30. 6. год. 8. веч. „Цирулик Варшавський".

**Театр Ріжнородностей:**

Середа 29. 6. год. 4. поп. „Іваа". Год. 8. веч. „Іваа".

Четвер 30. 6. год. 8. веч. „Іваа"

**Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.**

ДЕЛЯТИН:
29. 6. Притола в Черчі.
30. 6. Лісова пісня.
1. 7. Невольник.

**Український Народній Театр ім. М. Садовського.**

КУТИ:
29. 6. Чесна Сузанна.
30. 6. Гетьман Полуботок.
1. 7. Мазепа.
2. 7. Бесталанна.

КОБАКИ:
3. 7. год. 4. попол. Гетьман Полуботок.

КОСІВ:
3. 7. Гетьман Полуботок.

ЖАБЄ:
4. 7. Пісня Бескиду.
5. 7. Чесна Сузанна.

Театр прийме до хору тенорів і басів.

## КІНА.

АПОЛЬО: „Люди з завулка" на осн. М. Горкого.
АТЛЯНТИК: „Золото на вулиці" з Даніелею Даріє.
БАЛТИК: „Пропащий острів", „24 години кохання".
ВАНДА: „В тіни самітної ялиці". і „Любов для початкуючих".
ГРАЖИНА: „Концертіна", „Іх екселенція бабуся".
ЕВРОПА: „РОБЕРТ І Гльорія" (Магда Шнайдер).
КАСІНО: „День на перегонах".
КОПЕРНИК: „Крила над Гонолюлю", „Відділ сміливих".
МАРУСЕНЬКА: „Слава та тіні жінки" „Сенвацією живе світ".
МЕТРО: „Діти вулиці", „Срібні остроги".
МІРАЖ: „Сан Франціско".
МУЗА: „Саратога", „Шість літ кохання".
ПАЛЯС: „Збудися і жий!", „Борнео".
ПАКС: „Я винувата" з Даніелею Даріє
РАЯ: „Наречена з Відня" з Мартою Егерт.
РІЯЛЬТО: „З кохання недостаточно", „Вся жіноча правда".
РОКСІ: „Фрадик ущасливлює світ".
СВІТ: „Чорний орел", „Дівча з Парижа" з Лілі Понс.
СТИЛЕВИЙ: „Світ говорить про нас" і ревія.
ТОЙ: „Пострах Монголії", „Невинно почалося".
УТІХА: „Пропаще місто" та ревія.
ХИМЕРА: „Обережно з коханням!"

**ФОТОПЛЯСТІКОН:**
**(пл. Марійська 5).**
**„Горішня Австрія: Місто Вельс, Гори Смерти".**

**ФОТОПЛЯСТІКОН „Святовід" (Пасаж Гавсмана ч. 7):**
**„Швеція, Норвегія, Льофоти".**

## ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

**Середа, 29. червня 1938.**

7.15 Трансм. з воєнного корабля у Гдині, 7.30 Концерт орх., 8.00 Ранішній денник, 8.15 Розр. концерт сальон. музики, 10.30 „Море" Дебісія, з пл., 11.00 „Серце Володислава IV" фейл., 11.10 Море — тема пісеньок, з пл., 11.45 16.20 Актуальна гутірка, 12.03 Муз. поранок: симф. орх., міш. хор, солістка спів, Морські твори Фел. Нововійського, 13.00 „Далеке мора", виняток із повісти, 13.15 Орх., сопран, тенор, 15.00 „Гдиня" авд. для старших дітей, 15.30 Для села: „Село й море", Музика з пл., Що нам дала організація господарств, 16.30 Нар. капели, спів, 17.30 Трансм. з життя, 18.00 Театр Уяви: „Епізоди із Міри" Як. Вереженя, 18.30 На морській хвилі, розр. концерт у вик. сальон. орх., хор (кашубські пісеньки) Щенко й Тоньо, М. Камие, пісні, Ст. Руссцький пісеньки, 20.00 Програма на завтра, 20.05 Легка муз. авдиція, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.10 Оповідання про Шопена, соліст Г. Штомпка, фортепіян, 21.50 21.51 Спорт, 22.10 Від Гдині до Нью Йорку, муз. авд.: орх., хор, солісти, 22.50 Цепфеншграйх моряків, 23.00 Ост. вістки, 23.05—23.55 Музика з пл. (подає Варшава II).





**Четвер, 30. червня 1938.**

6.45 Руханка, 7.00 Ран. денник, 7.00 Орхестра мандолиністів, 8.00 Плити, анекдоти, комунікати, 11.00 Для новобранців, 11.20 Фрагмент з опер Р. Вагнера, пл., 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Легка музика з пл., 14.15 Пісні у вик. Ігн. Багарієра, тенор, у супр. форт., 14.35 Трохи пісні, трохи слова, 15.00 Хліборобська біржа, 15.05 Господарські та сусп. вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.15 Для дітей: Великий день Юлька Горошка, 15.30 Тайни Львова, повість із 1848 р., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Сальон. орхестра, 16.45 Зілярська кооператива, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Камеральна музика з пл., 17.40 „Степами" Г. Сенкевича, 17.55 Гальо! Позір! 18.00 Відчит про Матейка, 18.10 Пісні у вик. Реслер-Стоковської, мецосопран, у супр. форт., 18.30 Театр Уяви: „Елізейські поля" діяльог Сальвадора де Мадаріяги (Еспанія), 19.00 Твори Г. Мельцера у вик. Г. Оттавової, 19.20, 20.55, 21.00 Актуальна гутірка, 19.30 Веселе містечко, розр. концерт; у перерві два скечі, 20.45 Веч. денник, 21.10 Неаполь співає, словно-муз. авд., 21.50, 22.00 Спорт, 22.05 Веселий четвер, словно-муз. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05—23.55 Музика з пл. (Варшава II.).

**Пятниця, 1. липня 1938.**

6.45 Руханка, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Орхестра, 8.00 Добрийдень наймолодшим, оповідання, пісеньки, 12.03 Пол. авдиція, 14.00 Легка музика з пл., 14.15 Популярна музика з п., 15.00 Хліборобська біржа, 15.05 Господарські та сусп. вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.15 у біловежській пущі, гутірка для старших дітей, 15.30 Гутірка з хорими, 15.45 Господарські вістки, 16.45 Городницькі кооперативи на Шлеську, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Фейлетон, Підльвівські пісні у вик. вок. ансамблю, 17.55 Гальо! Позір! 18.00 Кольорова фотографія, 18.10 Дуети Шуберта на скр. і форт., 18.45 Літер. хроніка, 19.00 Музика у вик. сальон. тріа: Ем. Філіповський скрипка, Мих. Зіньків віольончеля, Вол. Орліцький форт., 19.20, 20.55 Актуальна гутірка, 19.30 Оперетковий вечір, орх., сопран, тенор, форт. 20.45 Веч. денник, 21.00 Діяльог про літературу: Двацяте століття та середньовічні часи, 21.10 Пісеньки давніх часів, 22.00 Спорт, 22.05 Живий концерт баванів, орх., конферансієрка, 23.00 Ост. вістки, 23.05—23.55 Пісні сучасних композиторів, із пл. (Варшава II.).

## ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

**Середа, 29. червня 1938.**

БЕРЛІН 16.50 Концерт квартету, 18.00 Розр. музика, 20.00 Розр. концерт, орх., сол., баритон, 21.00 Балетова музика, БУДАПЕШТ 16.00 Танк. музика, 17.30 18.00 Циг. музика, 19.00 Орх., спів, ВІДЕНЬ 15.30 Камер. музика, 20.00 Вок. концерт, 21.00 „Давід Пенітент" ораторія на гол. сол., хор, орх., органи, 22.30 Орх., сопран, КОШИЦІ 17.06 Сільський адвент у Праві, 18.00 „Посилюймо хліборобство", 18.20 Закорд. огляд, МІЛЯНО 17.15 Розр. музика, 21.30 22.00 „Іль дуо де М. Африкана" оп. Кабалера, ПРАГА 17.30 Розр. музика, 20.30 21.00 Галевий концерт зі здвигу Соколів, РАДІО ПАРІ 20.30, 21.00 Театр Уяви на осн. Прево, 21.30 22.00 Камер. музика, РИМ 17.15 Пісні, 21.00 22.00 23.00 „Золотий півник" оп. Рімського-Корсакова.

**Четвер, 30. червня 1938.**

БЕРЛІН 17.000 Форт., 21.00 Орх., БУДАПЕШТ 12.05, 21.30, 22.00 Циг. муз., 13.30 Концерт військ. орх., ВІДЕНЬ 15.30 Твори Шумана і Шуберта, 16.00 Орх., тенор, 19.10 Орх., хор, 20.00 Пісні, 20.15 Форт., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.10, 21.00 „Весела вдова" оп. Легара, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Золотий півник" оп. Рімського-Корсакова, ПРАГА 21.00 Популярний концерт, РАДІО ПАРІ 18.00 Театр Уяви, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, Симф. концерт, РИМ 17.15 Спів, 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія, опісля арфа та спів, СОФІЯ 18.00 Військ. орх., 19.00 Пісеньки.

**Пятниця, 1. липня 1938.**

БЕРЛІН 17.00 Пісні. 17.15 Рондо на скр. і орх. Шуберта, 19.10 Розр. музика, 20.00 Марші у вик. військ. орх., БУДАПЕШТ 13.30 Орх., 17.30 Форт. твори Ліста, 18.15, 19.00 Циг. музика, 19.30 Спів. ресіталь Марії Базілідес, 21.20, 22.00 Орг. ресіталь, ВІДЕНЬ 16.00 Орх. 18.00 Молодь грає і співає, 21.00 Симф. концерт, КЕЛЬН 23.00 Симфонія ч. 3. „Ероїка" Бетовена, МІЛЯНО 17.15 Форт., 18.30 Концерт солістів, 20.30 Розр. муз., 21.30, 22.0, 23.00 Симф. концерт, ПРАГА 13.00 Орх., хор, 20.55, 21.00 Солісти, РАДІО ПАРІ 20.15 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Театр Уяви: „Асмодей" драма Моріяка, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00, 22.00 „Ромпікольо" оп. Пієтрія, СОФІЯ 20.45 Спів. ресіталь, 21.50 Симф. концерт.

## БІРЖА.

Львів, 28 червня 1938

**Гроші.**

Купно-продажа: Бельги бельг. 90·42, 90·95, Доляри американські 5,30.00, 5·27·50 Доляри канад. 5·25·00—5·22·50. Фльорени гол. 294·89—293·15, Франки фр. 14·92—14·62, Франки швайцарські 122·50—121·50 Фунти англ. 26·40—26·24, Гульдени данц. 100·25—99·75, Корони ч. 13·50—11·50 Кор. дан. 117·85—117·00 Кор. норв. 132·63—131·65, Корони шв. 136·19—135·20. Ліри італ. 22·70—21·80, Марки фінлян. 11·66 —11·25, Марки нім. 78·00 — 72·00, Тель Авів 26·20—25·95. Марки нім. срібні 104·00 — 98·00

**Акції.**

Банк Польський 120·00 Цукор. 34·00 Вугодь 27·50, 30·00, Лільпоп 74·25. Можеїв 12·50, Островець 57·25, Стараховичі, 35·75, 37·00, Габербуш 48·00.

**Папери.**

4 і пів проц. внутр. 65·00, 66·25, 3 інв. 1 ем. 81·63, серія непот. 3 пов. інв. 2 ем. 82·50 серія 92·50, 5. конверс. 71·00 прем. дол. 42·63 4 консол. 67·13

Тенденція сильніша.

**ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"**

Львів, 28. червня 12938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 2·25 зол.
1 кг. масла бочков. вид. в опак. 2·30 зол.
1 кг. масла експорт. за зачет. 2·30 зол.
молоко 14—15 сот.
яйця копа) 3·60 зол.

Тенденція на масло й молоко вдержана. На яйця звишкова.

## Оповістка.

**СТАРШИНА** Повітового Кружка Рідної Школи ім. Тараса Шевченка в Самборі оголошує конкурс на управителя 7-ми класової вселюдної Р. Ш. в Самборі. Подання належить вносити найдальше до дня 1-го серпня 1938 на адресу Д-р Миколи Галущинський, адвокат в Самборі, для Кружка Р. Ш. До подання належить залучити потрібні прилоги. Платня після умови. 1421 1-2

## ПАНСІОНИ

**ДОРА!** Пансіон „Мальва" давніше „Олена" в найгарнішім і догіднім положенню поручає сонячні кімнати, домашній здоровий харч у власній управі. Зголошення в Управі. 1218 8-10

**ЯМНА** — комфортовий пансіон „СВІТЕЗЯНКА", Плиша, купіль, всякі вигоди. Ціни поміркованi. Українська управа. 1362 7-20

**ВОРОХТА:** Пансіон під „Матірю Божою" під управою Т. Дмитеркової, над Прутом, парк, гряще, сонішна плажа, поручає гарні кімнати з добірним харчем. Ціни приступні. 1316 5-6

## КУПНО - ПРОДАЖ

**ЗНАМЕНИТА** нагода для емерита або аматора домашнього господарства: Мурована вілля з 10 убікаціями у найкращому положенні Станиславова з садом і городом, к. 33.000, зараз на продаж. Ближча відомість у п. Ярослава Дякова упр. шк. в Петранці п. Розніта. 1309 3-?

**ЛІКАРІ-** Лікарське уряджения за безцін „Хірургія", Львів, Ягайлонська 11. 1056 2-2

## РІЖНІ

**ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ** гумов., черевні, нирков., проти усування матки за гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2041 66-100

**НОВООТВОРЕНА** робітня ковдер перероблює КОВДРИ по 2.50. Ринок, Брама Андріолього. С. Дуб. 1162 11-?

**ЛЕДІВНІ** найновішої конструкції, машинки до морозива поручає РЕНТШНЕР, Легіонів 37. 1242 7-7

**ПЕКАРСЬКІ КОШИКИ** і всякі кошикарські вироби — Вирібня „РЕКС", Городецька 47. 1338 4-5

**ПОЛОТНА** льняні (ручної робота) поручає по найнижчих цінах „ВОЛОКНО", Львів, Замарстинівська 29. 1407 5-?

**СТАРУ ГАРДЕРОБУ** мужеську — міняємо на наймодніші бельські матеріяли. Телефон **270-25.** 141 2-2

**МАРКОВІ** годинники як Омега, Довд, Льонжін, Шафгавзен і т. д. направляє найкраще **ГУТЕРМАН,** Сикстуська чотирнацять, бо має оригінальні частини годинника. 1105 6-12

## ОГОЛОШЕННЯ.